

ROZMAITOŚCI MOGILEŃSKIE

MIESIĘCZNIK RADY MIEJSKIEJ

MARZEC 1993

MOGILNO

NR 11 (25) CENA 2500 ZŁ.

SPRZĘT AUDIO-VIDEO, KOMPUTERY,
KASETY, OSPRZĘT RTV

MARJACK S.C.
EXPORT - IMPORT

MOGILNO UL. JAGIEŁŁY 7

POLECA:

- » Telewizory
- » Magnetowidy i Odtwarzacze
- » Zestawy Satelitarne
- » Wieże Audio i Radiomagnetofony
- » Walkmeny
- » Komputery i Gry Komputerowe
- » Kasety Video i Audio

Atrakcyjne ceny detaliczne i hurtowe.

Serwis gwarancyjny na miejscu.

Mogilno ul. Jagiełły 7, czynne od 10⁰⁰ do 17⁰⁰

MOGILNO W POŻARNICZEJ PRASIE KRAJOWEJ

W drugim, w roku bieżącym specjalistycznym periodyku "PRZEGŁĄD POŻARNICZY" wydawanym w WARSZAWIE przez komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, ukazał się ilustrowany zdjęciami artykuł pt.: "Mogileńskie usprawnienia" przedstawiający modyfikację samochodu pożarniczego GBA 2,5/16 na podwoziu Star 244 dokonane w mogileńskiej Jednostce Ratowniczo - Gaśniczej PSP.

Polegają one m.in.: na zamontowaniu działka wodnego, wymontowanego z tzw. "armatki wodnej" - samochodu przekazanego przez Komendę Wojewódzką Policji w Bydgoszczy, umieszczeniu w pojeździe sprzętu ratownictwa technicznego - nożyc i rozpięrcza służącego do przecięcia karoserii samochodowych oraz innych drobnych usprawnień, które podniosły walory użytkowe i eksploatacyjne pojazdu, oraz jego wartość bojową. Pozwalają na szybkie i samo

dokończenie na str. 9

DZIŚ W NUMERZE:

- » Sesja Rady Miejskiej
- » Historyja miasta c.d.
- » Bale dobroczynne
- » Wywiad z Burmistrzem
- » Szlak Piastowski c.d.
- » Kalendarz
- » Rady, porady i in.

Brawa dla Jurka. Brawa dla Mogilna

Jak już informowaliśmy, zebrana w Mogilnie kwota w akcji "Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy" wynosiła ok. 20 mln zł. Dzisiaj wiemy na pewno, że przekroczyła tę sumę o ponad 4,5 mln zł. Jeżeli dadamy do tego ponad 8,5 mln zł. zebrane przez prekursorów akcji w Mogilnie tzn. uczniów Szkoły Podstawowej nr 1, wychodzi niebagatelna kwota ponad 33 mln zł.

Być może, choć nie jesteśmy pewni, jeszcze inne szkoły i instytucje zbierały pieniądze na ten cel. Ludzie! Powiadomcie o tym naszą redakcję. Chcemy wiedzieć i opublikować wszystkich, którzy włączyli się do akcji Jurka Owsiaka. Może okaże się, że nasze miasto i gmina uratowało jedno ludzkie życie. Dla niektórych wyda się to mało, ale w ogólnym zestawieniu, mamy się czym chwalić.

Poniżej podajemy protokół z rozliczenia "WOSP" w Mogilnie. Dziękujemy wszystkim, którzy swym sercem ofiarowali serce.

Chcielibyśmy także rozwiązać pog-

łoski, że pieniądze zebrane 29 stycznia zostały wydane na remont hali sportowej. Nie było tam żadnych wielkich zniszczeń. Wszyscy uczestnicy koncertu bawili się znakomicie i kulturalnie.

Wiadomo, że przy takich okazjach potrzebna jest pomoc Policji. Dziękujemy więc Komendzie Rejonowej Policji w Mogilnie oraz Straży Miejskiej za pomoc w utrzymaniu porządku.

Wielkie dzięki także dla Poczty, która szybko i skutecznie uporowała się z naszą korespondencją.

O tym, że młodzież przyjechała do Mogilna nie tylko, aby się wyszaleć, niech świadczy fakt, iż obecni byli przedstawiciele z prawie wszystkich stron Polski. Oni po prostu kochają Owsiaka.

Także teraz dziękujemy wszystkim zespołom, które wzięły udział w koncercie, gdyż do poprzedniego numeru wkradły się błędy w nazwach, podajemy je jeszcze raz i przepraszamy: "ONE WAY" - Trze-

meszno, "HELEN SHOULDERS" - Wyłatowo, "ANTYPATIA", "SPLIN" i "SHNAPS GATE BLUES" - Kruszwica, "SNUG MORTUARY" - Janikowo, "WITHOUT GAIN" i "HERBERGE" - Mogilno.

Niżej drukujemy wspomniany protokół i jako ciekawostkę - widokówkę z Koszalina.

/BuL/

Protokół

z rozliczenia pieniędzy zebranych w ramach akcji "Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy", która odbyła się w dniu 29 stycznia 1993 r. w Mogilnie

1. Miejska Biblioteka Publiczna 40 szt. biletów 600.000,- serduszka 167.000,-
2. Rejonowa Biblioteka Publiczna 60 szt. biletów 900.000,- serduszka 247.000,-
3. Zbiórka uliczna I grupa 1.039.000,-
4. Zbiórka uliczna II grupa 1.502.950,-
5. Koncert 9.715.250,-

c.d. na str. 9

XXIV SESJA RADY MIEJSKIEJ

Dnia 24 lutego 1993 roku odbyła się kolejna sesja Rady Miejskiej. Tym razem tematyka rozpatrywanych zagadnień była zróżnicowana. Podjęto szereg uchwał w następujących sprawach.

Uchwała w sprawie ceny 1 q żyta przyjmowanej jako podstawy obliczania podatku rolnego za pierwsze półrocze br.

Wymiar podatku rolnego ustalony jest na podstawie średniej ceny żyta z kwartału poprzedzającego okres podatkowy. Urzędowa cena żyta w IV kwartale 1992 roku wynosiła 152.300 zł. Rada Miejska posiada uprawnienia do obniżenia ceny urzędowej. Na I półrocze uchwalono cenę 1 q żyta dla celów naliczania podatku rolnego w wysokości 70.000 zł. Taka stawka została przyjęta do budżetu gminy uchwalonego w grudniu ub. roku. Zarząd Gminy, Komisja Rolnictwa, a w efekcie końcowym Rada Miejska, podejmując tę decyzję kierowała się bardzo trudną sytuacją w rolnictwie na terenie gminy spowodowaną ogólną sytuacją gospodarczą, ale przede wszystkim głęboką suszą, której skutki z pewnością będą odczuwalne jeszcze w tym roku. Dla wymiaru podatku rolnego na drugie półrocze zaplanowano w budżecie 130.000 zł. za 1 q żyta.

Stawki opłat targowiskowych.

Rada podjęła uchwałę określającą wysokość opłaty targowiskowej.

1. Stawki opłaty targowiskowej (w tys. zł.) na targowisku miejskim za każdy dzień sprzedaży wynoszą:

produkty rolne	inne
poch. krajowego	
a) sprzedaż z wozu konnego	10 20
b) sprzedaż z samoch. osobow.	20 40
c) sprzedaż z samoch. dostawcz.	25 40
d) sprzedaż z samoch. ciężarowego	
i przyczepy samochodowej	30 50
e) sprzedaż obnośna z ręki,	
kosza, stoisko do 2 m ²	15 30
f) sprzedaż ze straganu	- 50.

2. Sprzedaż ze stoiska stałego (stragan, pawilon, szczęki) wymaga zawarcia umowy z Zakładem Gospodarki Komunalnej, a wysokość stawki wraz z czynszem dzierżawnym wynosi:

a) za sprzedaż ze straganu	750
b) za sprzedaż z pawilonu	1000
c) za sprzedaż ze stoiska typu "szczęki" 850	

Stawki na 1993 rok w niewielkim stopniu uległy zmianie w stosunku do obowiązujących w chwili obecnej, a będą obowiązywać od dnia 1 kwietnia br.

Opłaty administracyjne.

Podjęta została uchwała w sprawie obowiązków uiszczania opłat administracyjnych za czynności urzędowe organów Rady Miejskiej.

Uchwalono następujące stawki opłat administracyjnych (w tysiącach złotych):

1. Poświadczenie zamieszkiwania w Polsce 50
2. Za sporządzenie testamentu 400
3. Za wpisanie do kwestionariuszy przychodowości z gospodarstwa 60
4. Za potwierdzenie oświadczeń o stanie majątkowym 40
5. Za wpis w dowodach osobistych o prowadzeniu działalności gospodarczej 40
6. Za dokonanie na wniosek wizji lokalnej 100

Opłaty powyższe uiszcza się w gotówce, za pokwitowaniem przed odbiorem dokumentu lub dokonaniem czynności.

Uchwała o opłatach administracyjnych

weszła w życie od 1 marca 1993r.

Gospodarka gruntami.

Na sesji podjęto uchwałę w sprawie sprzedaży gruntu o powierzchni 0,38 ha w Kwieciszewie oraz zamianie gruntów stanowiących mienie komunalne w Procyniu.

Środki uzyskane ze sprzedaży działki w Kwieciszewie postanowiono przekazać na konto budowy wodociągów wiejskich.

Zamiana gruntów w Procyniu, związana była z koniecznością uzyskania terenu pod stacją uzdatniania wody dla tego terenu.

PBK spółka z o.o. - mieszkania w Gębicach.

Przed dwoma laty Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunalnego w Mogilnie przekształciło się w spółkę biorąc w leasing majątek stanowiący mienie komunalne. Na mocy umowy zawartej z Zarządem Gminy, PBK zobowiązało się do regulowania co roku raty majątku oraz określonych odsetek leasingowych.

Utrzymująca się od kilku lat inflacja, co za tym idzie wysoka stopa kredytu refinansowego, spowodowała ograniczenie do minimum wszelkich inwestycji. Bardzo dotkliwie odczuwają to przedsiębiorstwa budowlane. Trudno obecnie pozyskać zlecenie na prowadzenie robót budowlanych. Trudności te nie ominęły również PBK. Na koniec 1992 r. spółka ta zalegała do budżetu gminy z tytułu odsetek leasingowych 460 mln zł. oraz rat kapitałowych 1.000 mln zł. Spółka informuje, że perspektywa 1993 roku wcale nie wygląda lepiej.

Mając na uwadze powyższe Zarząd Gminy zaproponował spółce możliwość realizacji zobowiązań leasingowych przez wykonawstwo robót budowlanych (bloku nauczycielskiego) w Gębicach. Roboty będą realizowane bez bezpośredniego zaangażowania środków finansowych z budżetu gminy. Koszt ich realizacji będzie pokrywany w 2/3 przez PBK, a w 1/3 ze środków Kuratorium Oświaty i Wychowania.

Samorząd jest zobowiązany do przejęcia szkolnictwa podstawowego od 1 stycznia 1994 roku - tak więc inwestycja stanie się z tym dniem zadaniem własnym gminy.

Jeżeli zamierzenia wyegzekwowania części należności leasingowych od PBK w formie wykonania robót budowlanych w tym budynku się powiedzie, to można będzie sprawnie i bez nadmiernego obciążenia budżetu w roku 1994 zakończyć tą tak długo realizowaną inwestycję. Rada Miejska zaaprobowała działania podjęte przez Zarząd Gminy w tej kwestii (leasing i inwestycja oświatowa).

Gdzie siedziba powiatu?

W związku z planowaną reformą administracji publicznej, mającej na celu przekazanie do sektora samorządowego zadań związanych z zaspokajaniem lokalnych potrzeb zbiorowych, pełnomocnik rządu d/s reformy administracji publicznej zwrócił się do przewodniczących rad gmin i burmistrzów o zajęcie stanowiska w sprawie przynależności gminy do określonego powiatu.

Pismo z Urzędu Rady Ministrów zostało przedstawione radnym i po przeprowadzeniu dyskusji w czasie posiedzenia Zarządu oraz na sesji, Rada Miejska stwierdza:

1. Siedzibą powiatu powinno być miasto Mogilno.
2. Mogilno spełnia wszystkie podstawowe założenia wymagane od siedziby samorządu powiatowego tzn.:

a) posiada na swoim terenie podstawowe wyspecjalizowane instytucje administracyjne jak Sąd Rejonowy, Prokuratura, Urząd Skarbowy, Rejonową Komendę Policji, Rejonową Komendę Straży Pożarnych, rejonowe instytucje ubezpieczeniowe, Stację Sanitarno - Epidemiologiczną, szpital, pogotowie ratunkowe, przychodnie rejonowe, sieć szkół średnich i podstawowych, biblioteki, kilka banków, oddział geodezji, instytucje obsługi rolnictwa, rejonowy zakład weterynarii i.in.

b) stanowiło siedzibę powiatu nieprzerwanie od 1818 do 1975 roku (uwarunkowanie historyczne, więzy tradycyjne),

c) posiada dogodną komunikację z okolicznymi gminami,

d) możliwość racjonalnego świadczenia usług publicznych o charakterze ponadgminnym,

e) niezbędną bazę lokalową dla urzędu powiatowego,

f) koszty przywrócenia statusu miasta powiatowego w przypadku Mogilna byłyby znacznie poniżej zakładanego ich średniego poziomu,

g) przyłączenie terenu byłego powiatu mogileńskiego do będącego obecnie siedzibą rejonu Inowrocławia nie tylko byłoby uciążliwe dla jego mieszkańców, ale wręcz uniemożliwiłoby racjonalne świadczenie usług publicznych o charakterze ponadgminnym przez administrację nowego powiatu inowrocławskiego o ludności i terenie działania niektórych z dzisiejszych województw.

Wolne głosy i zapytania

- zwrócono uwagę, że w chwili obecnej brak jest w mogileńskim szpitalu anestezjologa, co utrudnia w poważny sposób przeprowadzanie zabiegów. Doraźnie jeden raz w tygodniu przyjeżdża anestezjolog ze szpitala w Strzelnie. W związku z powyższym dyrekcja ZOZ'u wystąpiła do Zarządu Gminy o pomoc w zakupie odpowiedniego mieszkania dla lekarza tej specjalności. Zarząd Gminy przekazał w ub.r. kwotę 150 mln zł. na modernizację bloku operacyjnego. W chwili obecnej chodzi o akceptację Zarządu Gminy dla zmiany przeznaczenia tej pomocy - tzn. przeznaczenia jej na zakup mieszkania. W tej sprawie powie się jeszcze komisja zdrowia Rady Miejskiej i ponownie Zarząd Gminy.

- dyrekcja ZOZ'u Mogilno udzieliła odpowiedzi na interpelację jednego z radnych w sprawie gabinetu stomatologicznego w Józefowie. Stwierdzając, że nie posiada aktualnie żadnych możliwości przywrócenia opieki stomatologicznej w tej przychodni, z uwagi na trudność pozyskania lekarzy stomatologów, którzy odchodzą do prowadzenia praktyk prywatnych,

- w sprawie zapytania o powód długiego (do 1 miesiąca) oczekiwania na wykonanie prześwietleń i zdjęć rentgenowskich ZOZ informuje, że dłuższy okres wyczekiwania zachodzi jedynie w przypadku zdjęć kręgosłupa (zdjęcia krzyżowo - lędźwiowe) natomiast pozostałe zdjęcia wykonywane są bez dłuższego wyczekiwania,

- zwrócono się z zapytaniem o stopień przygotowania dokumentacji projektowej dla prowadzenia robót kanalizacyjnych w ulicy Marii Konopnickiej. Burmistrz wyjaśnił, że roboty kanalizacyjne będą prowadzone na tej ulicy nie wcześniej niż w roku 1994, wobec tego dokumentacja będzie przygotowana pod koniec br.

Z posiedzeń Zarządu Gminy

Podobnie jak w styczniu, tak i w lutym br. zasadniczymi tematami omawianymi na spotkaniach Zarządu Gminy były te, które dotyczyły dochodów budżetowych Gminy. I tak, przygotowano, dyskutowano i omawiano ostateczny projekt uchwały o podatku rolnym (szczegóły w sprawozdaniu z Sesji Rady Miejskiej).

Na bieżąco rozpatrywano wszelkie wnioski o umorzenia, przesunięcia należności podatkowych, rozpatrywano także i o dofinansowanie określonych działań. M.in. Zarząd zapoznał się z prośbą Rejonowego Oddziału Melioracji i Urządzeń Wodnych o dofinansowanie kwotą 300 mln zł dalszych prac związanych z regulacją rzeki Panny.

Odmownie ustosunkowano się do prośby dyrektora ZOZ Mgilno o wyrażenie zgody (przez Zarząd Gminy) aby przekazane w miesiącu grudniu 1992 r. 150 mln zł z budżetu samorządowego, przeznaczyć na zakup mieszkania spółdzielczego dla lekarza anestezjologa. Zarząd podtrzymał pierwotną propozycję aby 150 milionów zł przeznaczyć na potrzeby lecznictwa, z tym 50 mln zł przekazać na stomatologię mogileńską. Jednocześnie Zarząd podkreślił, że o ile Wysoka Rada podejmie stosowną decyzję, to w budynku komunalnym przy ul. Kasprowicz - Jana Pawła II będzie można zabezpieczyć lokal(e) pod potrzeby służby zdrowia.

W ramach spotkań Zarządu, prowadzono

bardzo szerokie rozmowy mające na celu, podjęcie po wieloletniej przerwie - dalszej budowy tzw. bloku nauczycielskiego w Marcinkowie (Gębice). Zarząd Gminy liczy również na to, że Kuratorium Oświaty i Wychowania w Bydgoszczy dofinansuje powyższe zadanie, zgodnie z obietnicą, w relacji: 2 zł z budżetu gminy a 1 zł z Kuratorium.

Przygotowano projekty uchwał dotyczące zamiany gruntów (Procyń) sprzedaży (Kwieciszewo) a także ponownie szeroko dyskutowano nad projektem uchwały o opłatach targowiskowych (patrz: sprawozdanie z Sesji).

Podjęto decyzję o dobrojeniu terenu targowiskowego w urzędzenia sanitarne - w tym także szalet (WC).

Zapoznano się z pismem Sejmiku Samorządowego Województwa Bydgoskiego w sprawie utworzenia powiatów. Zarząd jednogłośnie opowiedział się za ponownym utworzeniem powiatu mogileńskiego, w swoich starych granicach tj. obejmujących obecne gminy Janikowo, oraz gminę Orchowo (obecnie woj. konińskie).

W związku z wzrastającym zapotrzebowaniem na określone czynności administracyjne (głównie zaświadczenia, potwierdzenia itp.), Zarząd gminy przygotował projekt uchwały o opłatach administracyjnych za czynności urzędowe organów Rady oraz określił wysokość tych opłat.

Wysłuchano informacji, dotyczącej koncepcji kompleksowego uregulowania spraw związanych z wydawnictwami mającymi charakter folderu, reklamówki (np. widokówki), planu miasta a które przedstawiałyby ziemię mogileńską. I tak podjęto działania w celu wydania (jeszcze przed sezonem letnim) nowego cyklu widokówek oraz tzw. rozkładanki - folderu, który zawierałby aktualny plan miasta i gminy, najważniejsze dane, numery telefonów, spisy ulic, instytucji a być może i rozkład jazdy PKS, PKP. Zamierzeniem Zarządu jest, aby wydrukowanie powyższych wydawnictw było sponsorowane i nie obciążało budżetu Gminy.

Postanowiono zgłosić do planu rekultywacji terenów, odcinek drogi gminnej Świerkówiec - Bombowo, od strony ul. W. Witosa.

Zapoznano się z przygotowaniami do inwestycji wodociągowej na terenie gminy, przetargu pod zadanie Kwieciszewo - Czerniak a także wyjaśniono sprawy techniczno - technologiczne studni w Bielicach (jej podłączenia do stacji pomp).

Ponownie powrócono do tematu telefonizacji wsi - rejon Kwieciszewa. W ostatnim czasie otrzymano propozycję rozbudowy centrali telefonicznej (do 64 numerów) w Kwieciszewie i podłączenie jej kablem ziemnym do łącza Mogilno - Krzyżówka - Gębice.

Na bieżąco analizowano b. trudną sytuację w MG Ośrodku Pomocy Społecznej i braku stosownych środków finansowych na zasiłki.

/Damiata/

Coraz więcej kontrowersji w naszym środowisku wzbudza fakt nowego podziału terytorialnego kraju. Mogilno przez wiele lat pozbawione było ze względu na sztuczny podział administracyjny kontaktów z Poznaniem. Obecnie coraz bardziej odżywiają w środowisku tendencje dopoznańskie. Poniżej drukujemy uchwałę mogileńskiej Solidarności, która wyjaśnia wszystkie aspekty tej sprawy.

NSZZ Solidarność Mogilno, dnia 1993.02.25.
Oddział Mogilno

UCHWAŁA

W związku z projektowanym nowym podziałem terytorialnym Polski, w założeniach którego przyjęto ponowne utworzenie powiatów, opowiadamy się zdecydowanie za koncepcją powiatu mogileńskiego w ramach województwa poznańskiego. Uzasadniając powyższą uchwałę pragniemy wymienić następujące argumenty:

1. Udokumentowaną i bezsporną przynależność historyczną i geograficzną Mogilna i jego okolic do Wielkopolski.

2. Istnienie znacznie większych szans na utworzenie powiatu mogileńskiego w województwie poznańskim, niż w bydgoskim w świetle aktualnych tendencji gmin ościennych oraz obydwu województw.

3. Możliwości rozwoju, jakie Wielkopolska jako najsilniejszy gospodarczo region kraju zapewnia przyszłym wchodzącym w jej skład powiatom, miastom i gminom.

4. Znaczenie Poznania jako lokalnego centrum szkolnego i akademickiego o bardzo wysokim poziomie.

5. Obawy o wzrost bezrobocia wynikające z likwidacji urzędów (Skarbowego, Pracy), Sądu itp. w przypadku włączenia Mogilna do powiatu Żnin lub Inowrocław oraz wiążące się z tym niespotykane w historii umniejsze-

nie rangi naszego miasta.

6. Bardzo silne formalne i nieformalne związki społeczeństwa Mogilna, rzemiosła, handlu i osób prywatnych z Poznaniem i Wielkopolską oraz nieustanne ciążenie w jej kierunku, nie wygasłe mimo upływu prawie 43 lat od wyłączenia nas z województwa poznańskiego.

7. Istnienie w poznańskim wielu silnych organizacji o charakterze społeczno - gospodarczym wspierających wszelkie inicjatywy i poprawiających ogólny obraz regionu.

Podejmując powyższą uchwałę jednocześnie deklarujemy wszelką możliwą pomoc osobom i instytucjom chcącym zapobiec degradacji Mogilna i odzyskania jego prawdziwej tożsamości poprzez dążenie do powrotu do Wielkopolski.

Kolejną rzeczą związaną nieodłącznie z kierowaniem się ku Poznaniowi, było spotkanie założycielskie koła "Unii Wielkopolan" w Mogilnie, które odbyło się 3 bm. Spotkanie poprowadził przedwojenny członek Zarządu Miasta - Marian Mrugowski, do "Stowarzyszenia" przystąpiło na razie 11 osób i wybrało:

Przewodniczącego - Kazimierza Jacynę
Sekretarza - Elżbietę Sarnowską
Skarbnika - Jacka Kończalę
W skrócie o "Unii Wielkopolan":

1. Unia Wielkopolan nie jest partią polityczną.

2. Unia Wielkopolan jest ruchem społecznym na prawach stowarzyszenia ludzi bez względu na to skąd przychodzą.

3. Mottem działania Unii Wielkopolan jest hasło głoszone ongiś przez księdza Piotra Warzyńskiego "Wspólną pracą i pomocą a siłami zjednoczonymi".

Skąd nasz ród...

4. Miejscem działania kół Unii Wielkopolan może być cały świat, wszędzie tam, gdzie są ludzie sercem związani z Wielkopolską, a uznający tradycje patriotyzmu, pracowitości, odpowiedzialności cechującej lud Wielkopolski.

5. Aby stać się kołem Unii Wielkopolan wystarczy grupa 5 osób.

6. Przyszła Europa to Europa Regionów. Być może Unia Wielkopolan przysposobi Cię do przyszłości.

7. Mądra, uczciwa i bogata Wielkopolska w interesie silnej Polski.

8. Wielkopolska jako wyraz zdolności organizacyjnych Wielkopolan pragnie być regionem przodującym nie tylko pod względem gospodarczym, ale także kulturowym i naukowym.

9. Siedzibą władz Unii jest miasto Poznań.

10. Na czele Unii Wielkopolan stoi Prezydent i Zarząd Unii.

Z inicjatywy mogileńskiego oddziału NSZZ Solidarność, 5 bm. odbyło się spotkanie przedstawicieli wszystkich orientacji społeczno - politycznych z naszego rejonu, na którym dyskutowano nad propozycjami nowego podziału terytorialnego i utworzenia powiatu mogileńskiego. Podstawowym wnioskiem wyniesionym ze spotkania było takie poprowadzenie rozmów przez przedstawicieli wszystkich orientacji społeczno - politycznych na wyższych szczeblach, aby Mogilno zostało miastem powiatowym. Sprawą drugorzędną, choć nie mniej ważną jest przynależność do Wielkopolski, choć priorytetową oczywiście powiat. O dalszych działaniach w tym kierunku, będziemy informować Was, nasi czytelnicy w kolejnych numerach "RM".

/BuL/

Ludzie listy piszą

Jak daleki jest zasięg "Rozmaitości Mogileńskich" niech świadczy fakt, który przedstawiamy poniżej. List dotarł do naszej redakcji aż z... KANADY.

H. OLSZEWSKI
RR 2
WESTPORT ONTARIO
N0G 1A0 Canada

Szanowny Panie Redaktorze.

Nie mając adresu Pana Alfreda Adamczaka, przewodniczącego Komitetu Odbudowy Pomnika Powstańców Wielkopolskich w Gębicach przesyłam na pana ręce: podziękowanie za list potwierdzający moją przysyłkę na "cegielkę" również za obydwa egzemplarze "Rozmaitości Mogileńskich".

Egzemplarze z listopada i grudnia 1992 roku zawierające opis uroczystości odsłonięcia pomnika które pan Adamczak mnie przesłał.

Z pozdrowieniami
Hanna Olszewska

Promocja, promocja, promocja

18.02.93 w sali Rejonowej Biblioteki Publicznej w Mogilnie, odbyło się spotkanie promocyjne z autorami i redaktorami II tomu "Studiów z Dziejów Ziemi Mogileńskiej".

Przybyli z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza profesorowie: Czesław Łuczak, Witold Szulc i Stefan Kowal, mile zaskoczeni byli frekwencją, gdyż zebrało się 60 zainteresowanych książką przybyłych gości.

Spotkanie przygotowane przez Mogileńskie Towarzystwo Kulturalne, poprowadził Antoni Wesołowski, a głos w dyskusji zabrali profesorowie Czesław Łuczak i Stefan Kowal. Z sali, gdzie zebrały się osoby nie tylko z Mogilna, ale także z okolic Trzemeszna i Strzelna, padały pytania związane z wydaniem II tomu "Studiów", ale także sugestie w kierunku możliwości i zaangażowania prac nad III tomem.

Prof. Czesław Łuczak wystąpił z inicjatywą, aby do MTK zgłosiły się osoby, mogące coś wnieść do dziejów ziemi mogileńskiej w latach 1945–1975, bądź to w formie doku-

mentów, bądź pamiątek i wspomnień. W związku z tym Mogileńskie Towarzystwo Kulturalne zwraca się z prośbą do wszystkich mieszkańców, aby poszperali w szafach i szufladach, w poszukiwaniu materiałów dotyczących lat 1945–1975. Być może, jeśli taka będzie potrzeba, wydanyby został periodyk o historii naszych ziem w formie wspomnieniowo – pamiątkarskiej.

Spotkanie promocyjne trwało jeszcze długo, wszyscy burzliwie dyskutowali i mimo pewnych niedociągnięć w tekście książki bardzo życzliwie odnosili się do ogromnego wkładu pracy w przygotowanie i wydanie "Studiów". Całość spotkania uświetniło wręczenie wszystkim, którzy przyczynili się do powstania książki, listów – podziękowań, w których m.in. napisano: "społeczeństwo nasze było i jest zainteresowane dokumentowaniem swoich przeżyć, sukcesów i dokonań, przekazując je następnym pokoleniom."

/BuL/

Na początek – kilka luźnych informacji, pozornie nie związanych ze sobą. Otóż w Szwecji, w okresie zimy nie stosuje się żadnych środków chemicznych, czy soli w celu zapobiegania gołolodzie. Wiadomo, że niszczą one lód, śnieg, ale przede wszystkim środowisko. Po śniegu i śliskim można doskonale jeździć, tylko trzeba się chcieć nauczyć! Kiedy po raz pierwszy wjeżdżałem na teren stanu Illinois (USA), witały mnie zagadkowe tablice: "Za wyrzucanie śmieci – kara 200\$". Zupełnie inaczej traktuje potencjalnych "śmieciarzy" stan Floryda – tam za wyrzucenie niedopałka papierosa można zapłacić nawet 500\$ – a to już ładna sumka, także dla amerykańczyka. Mój serdeczny kolega, który spędził 3 lata w USA, był niezmiernie zdziwiony, kiedy pewnego dnia jego syn Jędrzek przyniósł z amerykańskiej szkoły sporej wielkości kamień i próbował umieścić go w pojemniku do splukiwania WC. Obliczył bowiem, że w ten sposób do spluczki wpłynie prawie 3 litry wody mniej, a to już są znaczne oszczędności, przede wszystkim dla środowiska (zamiast 8 litrów spłynie 5). Zachód powoli odchodzi od jednorazowych opakowań, wszelkich plastikowych reklamówek, puszek, kawałków piwa, napojów itp. My natomiast? Powoli stajemy się śmietnikiem nie tylko dla siebie, ale i dla Europy. Wielu z nas było na osławionym zachodzie. Większości nam zaimponował przede

wszystkim kolorem, czystością, porządkiem, smakiem architektonicznym, tudzież przyrodą,

Nie było nas był las. Nie będzie nas... będzie las?

ukwieconymi balkonami, ogrodami, parkami czy zwykłymi ulicami. To wszystko prawda. Chcemy tego samego u nas, także w Mogilnie i jej okolicach. Jak więc ma się do tego następująca scena z mogileńskiego Placu Wolności? Otóż pan, mieszkaniec naszego miasta, bywały w świecie, siedząc za kierownicą eleganckiej limuzyny, uchyła drzwi... by oczyścić samochodową popielniczkę z dziesiątek niedopałków (bezpośrednio na zatokę parkingową). Inny pan, mieszkający w domku jednorodzinnym w tzw. zachodniej części miasta mogilna, zapytany w jaki sposób pozbywa się śmieci (np. szkło, puszki, plastik i in.) odpowiada beztrząsco, że część pali (?) w piecu CO, a resztę "usuwa" we własnym zakresie – tzn. gdzie? Do lasu babskiego, czy też pobliskiego rowu? A przecież zorganizowane usuwanie śmieci, np. przez Zakład Gospodarki Komunalnej nie jest zbyt kosztowne (patrz artykuł – Komunikat o usługach ZGK). Nie ma żadnego problemu z zamówieniem stosownego pojemnika, nawet typu kontenerowego. Zwłaszcza właściciele domków jed-

norodzinnych w zachodniej części miasta, takich pojemników nie posiadają (są jednak wyjątki). I na te sprawy będzie zwracała uwagę Straż Miejska, podczas wiosennej akcji porządkowej, niezależnie od sprawdzania deklaracji właścicieli odnośnie podatku od nieruchomości. Osobnym problemem są tzw. "pirackie" podłączenia szamb bezpośrednio do kanalizacji deszczowej. Tylko nieliczne posesje posiadają prawidłowe 3-komorowe szamba.

W ostatnim czasie, zwłaszcza na terenie gminy, nastąpił masowy, dziki bez jakichkolwiek zezwoleń wyręb drzew. Jest to zjawisko wysoce niepokojące i żadne apele nie odnoszą tutaj specjalnego skutku (za wycięcie 1 drzewa bez zezwolenia, kara wynosi 3,5 mln zł.).

Tak więc niszczyliśmy powoli nasze środowisko, degradujemy je skutecznie – bo to przecież nie nasze. Kiedyś by powiedziano – "nie nasze", ale "ich, komunistów". Teraz "nie nasze" ale... no właśnie, czyje?

Przyroda potrafi się obronić, odbudować i przetrwać ale potrzebuje też pomocy człowieka – tej najważniejszej jednostki w łańcuchu ewolucyjnym. Pomóżmy więc naszemu środowisku. Oby nie ziszcilo się powiedzenie "ludzie ludziom zgotowali ten los".

/Damiatta/

Świat żywego słowa

"Język ojczysty jest sprawą zbyt poważną, żeby ją zostawić językoznawcom..."

Słowa Olgerda Terleckiego od wielu lat są mottom organizatorów Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego.

Konkurs – a więc współzawodnictwo, a więc wola udowodnienia, że jestem lepszy. Co roku, już od 40 lat, tysiące młodych ludzi bierze udział w tym "święcie żywego słowa". Dla wielu z nich był on pierwszą próbą sił, na drodze do znakomitości i sławy.

Do eliminacji rejonowych XXXVIII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego, które odbyły się 25 lutego 1993 r. w sali Mogileńskiego Domu Kultury, stanęło 16 uczniów, reprezentantów szkół z Trzemeszna, Strzelna, Bielicy i Mogilna. Wyrównany poziom wykonawców, ciekawie dobrany repertuar sprawił

pewne trudności jurorom w ocenie i nagrodzeniu tych najlepszych. A było o co walczyć. Wyjazd do Recza k. Żnina na eliminacje wojewódzkie, stwarza młodym recytatorom możliwość konfrontacji własnych umiejętności z umiejętnościami innych, czasem lepszych, udział w zajęciach warsztatowych prowadzonych przez wyspecjalizowaną kadrę fachowców, no i otarcie się o atmosferę tam panującą, jakże specyficzną.

A oto werdykt.

Komisja sędziowska w składzie: Renata Rybacka, Elżbieta Sobkowiak i Beata Wenglewicz – Sierańska postanowiła przyznać:

w kategorii Turnieju Recytatorskiego

I miejsce – Natalii Kaszyńskiej uczennicy ZS CKR w Bielicy

II miejsce – Magdalenie Wilczek – uczennicy LO w Mogilnie

III miejsce – Halinie Kujawie – uczennicy ZS CKR w Bielicy

w kategorii Turnieju Teatru Jednego Aktora – monodram

I miejsce – Lucynie Krajewskiej – uczennicy LO w Mogilnie

w kategorii Turnieju Poezji Śpiewanej

I miejsce przyznano Andrzejowi Rachubie – uczniowi ZS CKR w Bielicy

Wyżej wymienieni uczniowie będą reprezentowali rejon Mogileńskiego Domu Kultury na eliminacjach wojewódzkich w Reczu, które odbędą się w dniach 12–14 marca br.

Chcielibyśmy podziękować uczniom i nauczycielom za pomoc w organizacji Konkursu. Dziękujemy panu Maksymilianowi Bart – Kozłowskiemu za przekazanie wszystkim uczestnikom Konkursu tomiku swoich wierszy pt. "Ukrzyżowanie Ziemi Obiecanej".

/Gra/

Mogilno w pożarniczej...

dokończenie ze str. 1

dzielne prowadzenie prac z zakresu ratownictwa drogowego lub technicznego. Dzięki nim połączono funkcję ratowniczą i gaśniczą czyniąc wóz bardziej uniwersalnym.

Wykonane modyfikacje są efektem dotychczasowych doświadczeń wyniesionych z działań interwencyjnych, także nakazem chwili wobec nowych zadań postawionych przed Państwową Strażą Pożarną jak i wynikiem braku środków finansowych na bardzo drogi specjalistyczny sprzęt i wyposażenie.

Mogileński wóz strażacki z charakterystycznym "garbem" na dachu kabiny kierowcy sprawdził się w trudnych warunkach podczas upalnego lata ubr. brał m.in. udział w gaszeniu lasów w okolicach Kuźni Raciborskiej.

Dzięki wykonanym usprawnieniom mieszkańcy Mogilna i okolic, oraz terenów sąsiednich gmin, które swym zasięgiem działania obejmuje JRG PSP z Mogilna, a także użytkownicy dróg w tym rejonie mogą czuć się choć o odrobinę bezpieczniejsi.

Piotr Dzieciela
Trzemeszno

BRAWA DLA JURKA...

dokończenie ze str. 1

MOGILEŃSKI DOM KULTURY
FILIA WDK
UL. MARCHLEWSKIEGO 24
88-300 MOGILNO

*Serdeczne podziękowania
dla człowieka, który wyraził
mi (cenny dla mnie) bilet
sieciowy na nazwisko Kosowski.
Ludzie! Kocham Was!!*
P.S. Bilet zgubiony był w 72ka.
dnia 29.1.93 na kasecie
W.O.S.P.
KOSZALIN, 13.02.93

6. Skarbonka z Urzędu Miasta i Gminy 754150,-
 7. Srebrny pierścionek sprzedany na aukcji 50.000,-
 8. Przedsiębiorstwo Robót Drogowych 1730.000,-
 9. Rejon. Kolumna Transportu Sanitarnego 296.000,-
 10. PZU SA 190.000,-
 11. Urząd Skarbowy 1620.000,-
 12. Pomimex 3.000.000,-
 13. Gminna Spółdzielnia Mogilno 1100.000,-
 14. Komenda Rejonowa Policji 420.000,-
- razem: 24632.250 zł**

Z uwagi za wymogi bankowe z własnych środków doptano kwotę w wysokości 50 zł. Razem słownie: dwadzieścicztery miliony sześćset trzydzieściodwutysięczysta złotych.

Sumę powyższą wpłacono na konto: Fundusz Pomocy Dzieciom z Wadami Serca, BIG SA Warszawa, 429999-9579-131-10 "Ćwierć Mrówki" w dwóch etapach: 13 lutego 1993 r. kwotę 20.112.300 zł i 17 lutego kwotę 4.520.000 zł.

OGŁOSZENIA DROBNE

Sprzedam samochód, Tarpana skrzyniowca rok 84 lub zamienię na osobowy. Kopec Piotr
Wiecanowo 20. po godz. 18.00

Odzież zachodnia używana na wagę.

Mogilno
Pl. Wolności
15
w podwórzu

ceny konkurencyjne

Walory krajoznawcze

Szlak Piastowski Przebiega przez obszar północno-wschodniej Wielkopolski i Kujawy Zachodnie tzn. przez Pojezierze Gnieźnieńskie i wschodnią część Równiny Inowrocławskiej. Szczególnie w okolicach Gniezna, Trzemeszna i Mogilna teren jest bogato ukształtowany pasami wzgórz moreny czołowej pochodzenia polodowcowego. W innych miejscach Szlak przebiega przez lekko faliste tereny moren dennych lub większe obszary płaskie (okolice Pobiedzisk, Strzelna, Kruszwicy).

Cennym elementem krajobrazu są jeziora. Na opisywanym regionie Szlaku występują jeziora polodowcowe rozłożone prawie wzdłuż całego jego przebiegu. Większe skupiska jezior znajdują się koło Pobiedzisk, Mogilna, Biskupina i Żnina. Największymi akwenami są jez. Gopło (pow. 2155 ha) i jez. Lednica (pow. 339 ha). Kilkanaście jezior przekracza powierzchnię 100 ha. Największym jeziorem (45,8 m głębokości) jest jez. Popielewskie k. Trzemeszna. Część jezior połączona jest między sobą rzekami. Gopło wchodzi w skład żeglownego szlaku górnej Noteci. Jeziora koło Jankowa Dolnego i Rogowa łączą Welna.

Stosunkowo uboga jest szata leśna. Dogodne dla gospodarki rolnej gleby sprawiły, że już przed tysiącami lat powstały tu większe obszary pól uprawnych, a lasy zostały wykarczowane. Załedwie ok. 5% długości Szlaku przebiega lasami. Jedynym większym kompleksem leśnym, przez który wiedzie Szlak, są lasy Puszczy Zielonki koło Kobylnicy i lasy nad jez. Głębockiem na północ od Gniezna. Boczna trasa Szlaku ze Strzelna do Orchowa wiedzie przez duży kompleks Lasów Miradzkich. Są to bory sosnowe. Bardzo ciekawe partie leśne znajdują się koło Promna, przed Pobiedziskami. Porastają one urozmaicony teren polodowcowy, którego ozdobą są pagórki i jeziora. Wśród

lasów okolic Promna znajdują się 3 rezerwy przyrody. W najbliższym czasie przewidywane jest utworzenie w tym rejonie parku krajoznawczego. Jednym z większych w kraju obszarów chronionych jest Nadgoplański Park Tysiąclecia rozciągający się wokół Gopła.

Zabytki stanowią główną atrakcję krajoznawczą Szlaku Piastowskiego. Są to zabytki sięgające początków Państwa Polskiego oraz późniejsze, reprezentujące wszystkie epoki stylów architektury polskiej. Liczne są tu zabytki posiadające metrykę z czasów romańskich i preromańskich. Stanowią one największe skupisko obiektów z tej epoki na terenie kraju. Zabytki romańskie – budowle i fragmenty budowli wzniesionych w XI, XII i pierwszej połowie XIII w. – oglądać można w Poznaniu (kościół św. Jana, fragmenty katedry), Gnieźnie (relikty w katedrze), Trzemesznie, Mogilnie, Strzelnie, Kruszwicy, Inowrocławiu i Giecznie. Na szczególną uwagę zasługują tu doskonale zachowane bryły budowli kościelnych w Strzelnie, Kruszwicy i Inowrocławiu. Obok zabytków architektury niezwykle cennymi zabytkami romańskimi są spiżowe drzwi gnieźnieńskie z XII w. oraz kamienne, bogato rzeźbione kolumny w Strzelnie, również pochodzące z XII w.

Znaczna część budowli romańskich została w czasach późniejszych przebudowana, w wielu przypadkach przebudowy zatarły pierwotne cechy stylowe, tak że dziś oglądać można tylko mniej lub bardziej okazałe fragmenty budowli pierwotnych.

Zabytki gotyckie znajdują się – pomijając Poznań – w Pobiedziskach (kościół wczesnogotycki z XIV w.), Gnieźnie (m.in. katedra, kościoły św. Jana, św. Trójcy), Mogilnie (kościół św. Jakuba), Kwiecień (kościół z XVI w.), Kruszwicy (pozostałości zamku z XIV w. – tzw. Mysia Wieża) oraz w Inowrocławiu (kościół św. Mikołaja).

Wśród tych obiektów na szczególną uwagę zasługuje katedra gnieźnieńska zbudowana w stylu gotyckim w XIV i XV w. na miejscu budowli romańskiej. Katedra ta, posiadająca niezwykle cenne wyposażenie wnętrza, należy do najcenniejszych zabytków w kraju i jest powszechnie uważana za najcenniejszy zabytek Wielkopolski. Niezwykle jest bogactwo gotyckich form architektonicznych tej świątyni: ozdobione reliefami łuki sklepiń, fragmenty arkad, zworniki, portale. Po części z doby gotyku pochodzą zgromadzone w katedrze gnieźnieńskiej kraty zamykające wejście do kaplic i nagrobki (m.in. Wita Stwosza i z warsztatu Vischerów). Zespół krat w katedrze gnieźnieńskiej, pochodzący z czasów od XIV do XVIII w. stanowi najpiękniejszy w Polsce zestaw krat architektonicznych. W XIV–sto wiecznym kościele św. Jana w Gnieźnie znajduje się unikatowa gotycka polichromia pokrywająca nietykowane mury. Pochodząca z czasów gotyku Mysia Wieża w Kruszwicy jest jedną z symbolicznych budowli Szlaku.

Mało jest na Szlaku zabytków renesansowych. Styl ten

reprezentują niektóre z nagrobków katedry gnieźnieńskiej.

W stylu barokowym gruntownie przebudowany został kościół w Trzemesznie, stając się jedną z bardziej okazałych budowli z tego okresu w Wielkopolsce. Z baroku pochodzi też budynek d. gimnazjum w Trzemesznie i w znacznej części architektura kościoła św. Trójcy w Strzelnie. Szczególnie cennym zespołem barokowym są portale obramowujące wejścia do kaplic w katedrze gnieźnieńskiej. Są one w Polsce zespołem wyjątkowym, nadając wnętrzu specyficzny, unikatowy charakter.

Klasycyzm reprezentują w stosunkowo skromnych formach niektóre z domów mieszkalnych w otoczeniu rynku w Gnieźnie. Architektura drewniana – pomijając budowle zgromadzone w skansenie nad jez. Lednica – reprezentują kościoły w Łubowie i Wylatowie.

Do lat siedemdziesiątych Szlak Piastowski był ubogi w placówki muzealne. Skromne muzeum w Gnieźnie w małym stopniu eksponowało bogatą przeszłość historyczną tej ziemi.

W początkach lat siedemdziesiątych powstał niewielki skansen nad jez. Lednickim. Od 1975 roku budowany Wielkopolski Park Etnograficzny nad jez. Lednica jest jednym z większych i ciekawszych obiektów tego typu w kraju. Po zagospodarowaniu Ostrowa Lednickiego, m.in. nakryciu ruin budowli preromańskiej specjalnym pawilonem i otworzeniu wystawy w tzw. skarbczyku, odpowiedniej rangi nabrało Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

Główną placówką muzealną Szlaku od września 1978 r. jest Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie mieszczące się w kompleksie budynków Pomnika Mieszka I i Bolesława Chrobrego. W bardzo nowoczesny i interesujący sposób przedstawia ono rolę Ziemi Gnieźnieńskiej w tworzeniu się Państwa Polskiego.

Bardzo ciekawe zbiory sztuki sakralnej z terenu archidiecezji znajdują się w otwartym w 1991 r. Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej mieszczącym się w Kanonii Potockiego na Wzgórzu Lecha. Niewielka ekspozycja w podziemiach kościoła w Mogilnie obrazuje plan prac architektonicznych prowadzonych przy kościele i w jego sąsiedztwie. Muzeum w Inowrocławiu gromadzi zbiory w dziedzinie historycznej (dzieje miasta i Kujaw Zachodnich) oraz biograficzno – pamiątkarskim (zbiory poświęcone St. Przybyszewskiemu i J. Kasprzowiczowi).

Zbiory dokumentujące kulturę ludową Pałuk wystawiane są w muzeum w Żninie. Jednym z najliczniej odwiedzanych w kraju muzeów jest skansen w Biskupinie przedstawiający częściową rekonstrukcję osady prastawiańskiej. W Wenecji zlokalizowane jest Muzeum Kolei Wąskotorowej gromadzące kilkanaście wagonów i parowozów tej zanikającej dziś trakcji.

c.d. na str. 10

RDR – powołana

W miesiącu styczniu powołana została Rejonowa Społeczna Rada Doradztwa Rolniczego w Mogilnie. W skład Rady wybrani zostali:

1. Jacek Duma gm. Janikowo – Przewodniczący
2. Małgorzata Wór gm. Janikowo – Sekretarz
3. Ludwika Kaźmierczak gm. Mogilno – członek
4. Tomasz Barczak gm. Mogilno – j.w.
5. Przemysław Majcherkiewicz gm. Mogilno – j.w.

6. Marek Kalinowski gm. Mogilno – j.w.
7. Janusz Trocholeński gm. Mogilno – j.w.
8. Jarosław Goździewski gm. Jeziora Wlk. – j.w.
9. Leszek Mielcarek gm. Jeziora Wlk. – j.w.
10. Maria Matuszewska gm. Dąbrowa – j.w.
11. Wiesław Gałązka gm. Dąbrowa – j.w.
12. Cecylia Skonieczna gm. Strzelno – j.w.
13. Wacław Borkowski gm. Strzelno – j.w.
14. Walerian Borys gm. Trzemeszno – j.w.
15. Henryk Borys gm. Trzemeszno – j.w.

Na szczelbu wojewódzkim Radę reprezentować będą: Jacek Duma i Małgorzata Wór.

Zadaniem Rady jest wspólne rozwiązywanie problemów w rolnictwie dotyczących tutejszego rejonu. Współpraca ze szkołami rolniczymi stopnia średniego i akademickiego.

Zbliża się termin siewu zbóż jarych. Z uwagi na niedobory wilgoci w glebie zalecamy siew zbóż w terminie jak najwcześniejszym (gdy warunki pozwolą wejść w pole).

Obecnie zrejonizowane są następujące odmiany zbóż jarych:

Przenica jara	Przenżyto
Jota	Maja
Eta	Gabo
Henika	
Alkora	
Hera	
Omega	

Jęczmień jary	Owies
Lot	Dragon
Orlik	Boryna
Magda	Borys
Klimek	German
Deura	Konus
Bielik	Senator
Rudzik	Karol

Szczegółowych informacji dotyczących charakterystyki poszczególnych odmian udzielają pracownicy ODR – Rejon Mogilno.

Z.M. i H.M.

Co słysząc 130 rocznica Powstania Styczniowego w Trzemesznie za miedzą?

Od 26 do 28 lutego br. trwały w Trzemesznie uroczystości związane ze 130 rocznicą Powstania Styczniowego oraz wymarszem do niego uczniów miejscowego gimnazjum w 1863 r.

W czasie trwania obchodów m.in.: odbyła się sesja naukowa prowadzona przez prof. dr hab. CZESŁAWA ŁUCZAKA – absolwenta trzemeszeńskiego gimnazjum, uroczysta akademicka, zawieszenie okolicznościowego wieńca na bramie ALUMNATU – (starego gimnazjum) symbolu wyjścia trzemesznan do Powstania oraz spotkanie delegacji zaproszonych szkół średnich z terenu Wielkopolski.

Kulminacyjnym punktem obchodów była msza św. koncelebrowana przez arcybiskupa – metropolitę gnieźnieńskiego HENRYKA MUSZYŃSKIEGO, koncert chóru "CAMERATA" z Wrześni oraz apelpoległych na dziedzińcu Liceum Ogólnokształcącego pod obeliskiem

upamiętniającym wymarsz gimnazjalistów do Powstania z udziałem kompanii honorowej Wojska Polskiego i orkiestry z jednostki wojsk lotniczych w POWIDZU. W uroczystości wziął również udział wojewoda bydgoski dr WŁODZISŁAW GIZIŃSKI.

Trzemeszeńskim obchodom towarzyszyło duże zainteresowanie mieszkańców miasta i gminy oraz gości z różnych stron kraju, obecni byli także parlamentarzyści i przedstawiciele zaprzyjaźnionych miast.

Na ręce komitetu organizacyjnego pod przewodnictwem burmistrza Trzemeszna MARKA GOTOWAŁY specjalny list do organizatorów i uczestników uroczystości nadesłała premier HANNA SUCHOCKA.

Piotr Dzieciela
Trzemeszno

SZLAK PIASTOWSKI

c.d. ze str. 9

Zagospodarowanie turystyczne

Szlak Piastowski na całej długości przebiega szosami posiadającymi dobrą, bitumiczną nawierzchnię. Również krótkie odcinki dróg lokalnych (Strzelno – Kruszwica, okolice Ostrowa Lednickiego) posiadają nawierzchnię asfaltową. Gęsta jest sieć stacji benzynowych i warsztatów napraw samochodów. Istnieją one w każdym mieście. Stacje benzynowe czynne całą dobę położone są w Poznaniu, Gnieźnie, Inowrocławiu. Pomoc drogowa PZM znajduje się w Poznaniu, Mogilnie i Inowrocławiu.

Również gęsta jest sieć restauracji. Lokale nastawione na obsługę turystów znajdują się w Gnieźnie, Trzemesznie, Kruszwicy, Inowrocławiu. Stylowe, acz droższe restauracje znajdują się w Promnie oraz w Pobiedziskach.

Skromniejsza jest baza noclegowa. Do przyjęcia większych grup turystów (30–50 osób) nadają się w Gnieźnie schronisko młodzieżowe (posiadające stosunkowo wysoki standard wyposażenia), hotel WPT "Przemysław" i hotel cu-

krowni, w Kruszwicy hotel cukrowni, hotele WPT "Brda" w Inowrocławiu oraz w Mogilnie. Mniejsze hotele znajdują się w gościńcach "Rzepicha" w Promnie, "Drogograd" nad jez. Głęboć – oraz w Trzemesznie. Kąpieliska strzeżone znajdują się nad jeziorami w Gnieźnie, Janikowie Dolnym, Mogilnie i Kruszwicy. W Janikowie Dolnym nad jez. Jankowskim położony jest nieduży ośrodek wczasowy. Swego rodzaju atrakcję turystyczną stanowi przejażdżka promem na Ostrów Lednicki, przejażdżki statkiem "Goplana" do Gąsawy!

Szlak Piastowski można zwiedzać przez cały rok. Jednak ze względu na dostępność Ostrowa Lednickiego najlepszą porą dla wycieczek po Szlaku jest okres od początku kwietnia do końca października.

14 LUTY – DZIEŃ ZAKOCHANYCH

Na całym świecie dzień 14 lutego uważany jest jako dzień zakochanych. I u nas to święto miłości zadomowiło się na dobre.

14 lutego urzędy pocztowe mają bardzo dużo pracy. Listonosze dźwigają pełne torby listów. Co jest tego powodem? Właśnie data 14 lutego. To dzień świętego Walentego. Z tej okazji kartki otrzymują przyjaciele, dozorczy w domu, nadawcy kumple ze szkolnej ławy, koledzy i droga sercu osoba. Najlicniejszą grupę wysyłających najwymyślniej sze kartki stanowią pary ludzi zakochanych. Święto patrona zakochanych w USA jest dniem dobrej zabawy w szkołach, bardzo popularnym dniem radości.

Podajemy przykład listu wysyłanego z tej okazji:

Moja piękna niebieskooka Aniu, Kiedy przechodzisz obok mnie serce zaczyna mi bić mocniej. Na każdej przerwie szukam twego wzroku. Ja Ciebie Kocham już od miesiąca, a Ty nawet o tym nie wiesz.
Twój zakochany z VII d

Takie listki noszą nazwę WALENTYNEK. Podkładanie walentynek nie jest zbyt trudne. Można je podłożyć do kieszeni kurtek w szatni lub położyć na ławkę na początku lekcji.

Pamiętajcie, że to dzień pełen miłych wrażeń i szampańskiej zabawy.

Cześć!

(Za czasopiśmie szkolnym: "Ekspres")

MANAGER zaprasza

Mogilno
ul. Hallera 12, tel. 27-45

- hurtownia druków akcydensowych i materiałów biurowych
- pieczątki każdego typu – NARESZCIE W MOGILNIE
- usługi poligraficzne (druki samoprzylepne, wizytówki, foldery itp.)
- sprzedaż i montaż żaluzji pionowych oraz poziomych w cenie producenta
- sprzedaż ogólnopolskiego tygodnika "MILIARDER" – wcześniej niż w sieci kiosków "RUCH" przez jedyne oficjalne poza nią dystrybutora na gminę Mogilno

Nie zwlekaj! Kup u nas!

Bale dobroczynne w SP nr 1

Trudna sytuacja ekonomiczna we wszystkich dziedzinach życia, sprawia, że coraz więcej osób i rodzin w naszym regionie uboższe. Trzeba dofinansowywać nawet dożywianie dzieci w szkołach.

Rada Pedagogiczna, dyrekcja, rodzice oraz instytucje związane ze Szkołą Podstawową nr 1 w Mogilnie zorganizowały w tym roku już trzy bale dobroczynne, z których fundusze przekazano na konkretne cele.

Pierwszy bal odbył się 16 stycznia, na którym oprócz zabawy i tańców odbyły się także: licytacja złotej wisiorki, dwóch srebrnych monet i żywego królika w kapeluszu, tradycyjne już na tego typu balach "Kolo fortuny" i popularna loteria fantowa. Ta ostatnia zresztą przyniosła największe dochody. Ofiarami przedmiotów na licytację byli rodzice dzieci uczęszczających do SP nr 1, natomiast fantów na loterię Bank Gdański, Powszechna Kasa Oszczędności, Bank Spółdzielczy, PSS "Społem", sklep Marjacki, zakład masarski Jacka Śmigockiego oraz pani Krystyna Lizuraj.

Część pieniędzy uzyskanych z tego balu przeznaczono na pokrycie kosztów przejazdu uczniów na rozgrywki finałowe "Pluszowego misia", o których pisaliśmy w poprzednim numerze, pozostałą kwotę przeznaczono na dożywianie dzieci z rodzin najuboższych w czasie ferii zimowych oraz opłacenie do końca roku szkolnego obiadów dla dzieci w SP nr 1 i SP w Gębicach.

Kolejny bal odbył się 19 lutego, a fundusze na nim zebrane przeznaczono dla STACHA. Poniżej drukujemy apel i protokół z powołania Społecznego Komitetu Pomocy Choremu Staszkiowi.

"POMÓŻMY STACHOWI"

Koleżanki i koledzy!

Uczniowie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bielcach zwracają się z apelem do koleżanek i kolegów – uczniów i ich wychowawców oraz nauczycieli o pomoc finansową.

Jednego z naszych kolegów spotkało wielkie nieszczęście – choroba – w której medycyna musiała sięgnąć po najdrastyczniejsze środki. Amputowano mu nogę.

Staramy się pomóc koledze, tym bardziej, że sytuacja materialna każdego jest teraz trudna. Zbieramy pieniądze na dalsze leczenie i protezę nogi dla naszego kolegi, proteza jest bardzo droga.

Kochani! Pomóżmy wspólnie "STACHOWI", aby mógł poczuć się normalnym nastolatkiem, bez kompleksów.

Chcemy, by "STACHU" mógł wrócić do szkoły i być jednym z nas, żeby wierzył w siebie.

Każda ofiarowana złotówka umożliwi szybszy zakup odpowiedniej protezy. Wszystkim ludziom "WIELKIEGO SERCA" z góry serdecznie dziękujemy.

Pamiętajcie! W nieszczęściu nikt nie może pozostać sam!!

Pieniądże można wpłacać na konto:

300823 – 51220 – 132 – 3 Bank Gdański SA Mogilno

Protokół

z powołania Społecznego Komitetu Pomocy Choremu Staszkiowi.

Dnia 18 lutego 1993 r. w Szkole Podstawowej nr 1 w Mogilnie powołany został Społeczny Komitet Pomocy Choremu "Staszkiowi" absolwentowi szkoły z roku 1991.

W skład komitetu weszli:

1. Barbara Łaskarzewska – n-lka Szk. Podst. nr 1 w Mogilnie

2. Halina Żerdka – matka kolegi "Staszka"

3. Lidia Rumianowska – pedagog Szk. Podst. nr 1 w Mogilnie

4. Teresa Kujawa – z-ca dyr. Szk. Podst. nr 1 w Mogilnie

5. Elżbieta Sarnowska – dyrektor Szk. Podst. nr 1 w Mogilnie

Głównym celem powołanego Komitetu Społecznego jest gromadzenie na koncie bankowym środków finansowych, które rodzice "Staszka" mają przeznaczyć na kupno wieloczynnościowej protezy nogi oraz zakup leków.

– Ustalono sposób gromadzenia środków: dobrowolna składka na terenie szkół średnich i podstawowych województwa bydgoskiego i ościennych prowadzona przez samorządy szkolne wśród uczniów, młodzieży, nauczycieli, rodziców.

– Społeczny Komitet Pomocy Choremu "Staszkiowi" wyznacza osoby upoważnione do założenia konta:

1. Halina Żerdka

2. Elżbieta Sarnowska

Jednocześnie jako dysponenta środków gromadzonych na koncie ustala się matkę "Staszka" p. Ewę Sobczak, zamieszkałą Mogilno, ul. W. Witosa 5/58

Trzeci bal, o którym była mowa na wstępie, odbył się 13 lutego. Notatkę o nim zamieszczamy za "Benedictum"

/BuL/

Zespół Charytatywny przy parafii św. Jana Apostoła zorganizował po raz pierwszy w latach powojennych bal na cele dobroczynne. Dochód z balu przeznaczony został na pomoc ludziom będącym w trudnej sytuacji materialnej.

Na łamach naszego miesięcznika chcielibyśmy serdecznie podziękować wszystkim tym, którzy włączyli się w organizację balu:

– Panu Burmistrzowi, który włączył się w organizację balu;

– Dyrekcji Szkoły Podstawowej nr 1 za udostępnienie sal oraz pomoc organizacyjną;

– Właścicielowi Zakładów Mięsnych "Bolan" w Parlinku za gratisowe zaopatrzenie w wyroby mięsne;

– Właścicielowi prywatnej piekarni przy Pl. Wolności za bezpłatne zaopatrzenie w smaczne pieczywo;

– Właścicielom hurtowni przy ul. Krasickiego i ul. Taczaka za bezpłatne ofiarowanie wielu produktów;

dokończenie na str. 8

"GEOMETRA"

Przedsiębiorstwo Geodezyjno -
Kartograficzno - Projektowe
**mgr inż. Włodzimierza
Głowackiego**

w Mogilnie

ul. M. Konopnickiej 14, tel. 26-39

poleca usługi w zakresie:

- rozgraniczenia i podziałów nieruchomości oraz sporządzania dokumentów prawnych;
- pomiarów sytuacyjno - wysokościowych i sporządzania map do celów projektowych;
- geodezyjnej inwentaryzacji urządzeń podziemnych;
- geodezyjnej realizacji planów zagospodarowania przestrzennego budownictwa ogólnego i przemysłowego (tyczenie budynków);
- badania cech geometrycznych budowli i konstrukcji;
- szacowania (wyceny) gruntów;
- projektowania.

CENY USŁUG KONKURENCYJNE !

Informacja z Zakładu Gospodarki Komunalnej

1. Kierownictwo, zarząd, administracja – siedziba ul. Witosa 6, tel. centr. 2235 i 2236.
2. Zakład Usług Komunalnych – dyspozytor ul. Piłsudskiego 6 tel. 2498.
3. Zarząd Budynków Mieszkalnych – administrator, ekipa konserw. ul. Piłsudskiego 6, tel. 2498.
4. Oddział Wodociągów i Kanalizacji – baza ul. Witosa, kierownik tel. 1204, dyspozytor ekipa rem. konserw. tel. centr. 2235.
5. Oddział Energetyki Ciepłej – kierownik i ekipa remontowo konserwacyjna siedziba ul. 900 Lecia 31 B tel. 1459.
6. Punkt dyspozycyjny butlami gazowymi ul. Witosa 6, tel. 2235 i 2236 – centrala.
7. Inne usługi
 - wymiana butli gazowych mag. ul. Witosa 6
 - napęnlanie butli turystycznych – portiernia ul. Witosa 6
 - usługi transportowo sprzętowe, dyspozyt. baza ul. Witosa 6, tel. centr. 2235
 - usługi warsztatowe (samochodowo – ślusarskie) – baza ul. Witosa 6, tel. centr. 2235
 - usługi rem. lokatorskie – ekipa ul. Piłsudskiego 6
8. Obsługa kasowa
 - ZBM ul. Piłsudskiego godz. 7.00–13.00, wtorek do 16.00
 - Zarząd ul. Witosa 6 godz. 7.00–15.00
9. Aktualne w I kwartale podstawowe ceny:
 - wywóz nieczystości stałych z pojemnika V-110 l. jednorazowo za 1 szt. = 7.500,-
 - dzierżawa za miesiąc = 3.000,-
 - wywóz nieczystości płynnych 1 m³ = 17.000,-
 - przyjęcie nieczystości na wysypisko za 1 m³ = 5.000,-
 - dostawa wody na cele bytowe dla ludności 1 m³ = 2.600,-
 - zrzut ścieków do urządzeń miejskich oczyszczalni 1 m³ = 3.400,-
 - wymiana butli gazu 11 kg na terenie miasta 1 szt. = 80.000,-
 - napęnlanie butli turystycznych za 1 kg gazu = 10.000,-

Telefony całodobowe - portiernia Nr tel. 2236

- ujęcie wody dla miasta tel. 2432

- kotłownia osiedlowa ul. Dworcowa tel. 1339

- kotłownia osiedlowa ul. Witosa 7 tel. 1719

Lekcja historii

Szczeglin 1939/40

Począwszy od jesieni 1939 roku okupant hitlerowski podjął działania eksterminacyjne, zmierzające do unicestwienia narodu polskiego, w szczególności przez fizyczną likwidację elementu patriotycznego, wysiedlanie i germanizację ludności polskiej oraz wyniszczenie Żydów i Cyganów.

Celowi temu służyły różnego rodzaju obozy, w których systemie znalazł się również i tragiczną kartę zapisał Szczeglin k/Mogilna.

W znacznej części opustoszałe wówczas pomieszczenia pałacowe i gospodarce ziemskiego majątku niemieckiego właściciela – Wernera von Borcka, w pierwszej kolejności posłużyły Wehrmachtowi do utworzenia obozu jenieckiego, który jako Kriegsgefangenenlager podlegał Komendanturze 8 Armii / Oberkommando der 8 Armee /.

Wkrótce potem umieszczono tutaj na krótki pobyt Żydów i Cyganów, a w listopadzie i grudniu 1939 roku za często lokować ludność polską z przeznaczeniem do dalszego przesiedlenia.

Stąd też zapewne jego ówczesna nazwa: Evakuationslager. Od pierwszych dni kwietnia 1940 roku obóz ten, podporządkowany już Tajnej Policji Państwowej / Geheime Staatspolizei / w Inowrocławiu, pod komendą sekretarza kryminalnego tegoż Gestapo – Wilhelma Schmerse, przybrał charakter karno – izolacyjnego / Strafzollationslager / czy też przejściowego obozu koncentracyjnego / Konzentrations – Durchgangslager / z przeznaczeniem dla Polaków podlegających o działalności antyhitlerowską czy udział w samoobronie, dla działaczy społecz-

nych, inteligencji, duchowieństwa, a nawet uczniów szkolnych.

W niewielkich ilościach znaleźli się tutaj także Żydzi i Cyganie, aczkolwiek wszystkim im pisana była śmierć w obozach masowej zagłady, a na wielu spośród nich wyrok wykonano już w Szczeglinie.

Odtąd bowiem rozpoczęło się codzienne maltretowanie przetrzymywanych w antyhumanitarnych warunkach więźniów i to przede wszystkim podczas zabójczych ćwiczeń fizycznych oraz przesłuchiwań.

Wystarczy wspomnieć, że tylko w miesiącu maju 1940 roku zamordowanych zostało w tych okolicznościach kilkanaście osób. Wówczas też zdarzył się przypadek, że ciężko okaleczonego przez pobicie więźnia, mimo błagania o darowanie życia, jeszcze żywego zakopano w ogrodzie.

Zakatowany został drogomistrz Walenty Radacz, śmiertelnych obrażeń doznali bracia Czesław i Stanisław Galusowie z Podgaja oraz Piotr Zieliński z Goryszewa.

W pełnym poczuciu bezkarności, co najmniej 3–krotnie w okolicy obozu rozstrzelane zostały liczące po około 30 osób grupy więźniów, a dnia 25 czerwca 1940 roku zamordowano w ten sposób 36 więźniów z tzw. grupy "Bebenek", podejrzanych o nastroje rewolucyjne.

W egzekucji tej zginął m.in. Józef Wesołowski z Pakości. Oblicza się, że na skutek rozstrzeliwań i mordowania w inny sposób, w obozie szczeglińskim zginęło co najmniej 171 osób narodowości polskiej, 8 narodowości żydowskiej i 14 osób narodowości cygańskiej.

Nie wolno też zapomnieć, że po zgromadzeniu tutaj odpowiedniej ilości więźniów, zgłodnie-

z przeznaczeniem wywożono ich na zagładę do obozów koncentracyjnych, a przede wszystkim do Dachau i Gusen – Muthausen. W dniu 4 maja 1940 roku wysłano tamże transportem kolejowym około 500 więźniów, dnia 8 maja około 800, a potem jeszcze około 2000, a wiadomo, że powrotu stamtąd nie było...

Całkowitej likwidacji obóz w Szczeglinie uległ we wrześniu 1940 roku. Czas to już dość odległy. Ale nie zapomnimy o jego ofiarach.

Wszak "nigdy nie umiera zbrodnia, kiedykolwiek byłaby dokonana".

Jerzy Chmielewski

SPONSORÓW BYŁO WIĘCEJ

W notatce "Ze szkolnej ławy" zamieszczonej w styczniowym numerze "RM", wkradła się pomyłka. Szkole Podstawowej nr 3 w Mogilnie udało się ufundować upominki gwiazdkowe przede wszystkim dzięki ofiarności sponsorów, zresztą rodziców dzieci z tej szkoły.

Pani Romana Kleczewska przekazała na rzecz dzieci lalki, stroiki, zabawki oraz 20 kilogramów zachodniej odzieży używanej w bardzo dobrym stanie, za co gorąco dziękujemy w imieniu obdarowanych uczniów.

Pani Katarzyna Paribek zaś ufundowała książki, gry i płyty, które również uradowały dzieci. Przepraszając za pomyłkę, obydwie panie, gorąco wierzymy, że ludzi pragnących nieść radość SP nr 3 jest w naszym mieście więcej i na pewno nie poskąpią tym, którzy jej najbardziej potrzebują także w przyszłości.

/BuL/

W przededniu tragicznych dni

c.d. z poprzedniego numeru

"Ciała zagłady
Ciała krzywdy
Przyjdą gromadą
Nie spoczną nigdy"

K. Penderecki
"Dziś i rano" – psalm 114

Dzień 1 września

– Burmistrz Mogilna Czyszewski zarządza: "Wszystko, co żyje, natychmiast stawi się do kopania rowów przed stacją kolejową. Nie wolno opuścić miejsca pracy pod żadnym pozorem. Chwila obecna wymaga wszystkich sił Obywateli".

Adnotacja, że powyższe "wydzwoniono" świadczy o podaniu do publicznej wiadomości.

– Zarząd Miejski, co też "wydzwoniono", wzywa rodziców, by nie wypuszczali dzieci samopas oraz, że po usłyszeniu zapowiedzi alarmu wszyscy natychmiast winni udać się do swych mieszkań i pozostawać w nich aż do odwołania alarmu. Winni nie zastosowania się karani będą grzywną lub aresztem.

– Zarząd Miejski nakazuje "wydzwonić", że na wypadek nalotu należy wszystkie lampy i kurki gazowe szczelnie zamknąć, ponieważ dopływ gazu z gazowni będzie zamknięty.

– Starosta Powiatowy przekazuje przez posłańców Burmistrzowi w Mogilnie 10 obwieszczeń o wprowadzeniu stanu wojennego i 15 obwieszczeń o wprowadzeniu stanu wojennego – celem ich rozplakatowania, a nadto poleca:

1) pogłębić wywiad w kierunku wyśledzenia ewentualnych przygotowań wystąpień lub działań przeciwpaństwowych.

2) zgłaszać o spostrzeżeniach wymagających wydania zarządzeń przewidzianych dla stanu (wojennego) wyjątkowego.

3) omówić na konferencji z kierownikami władz, urzędów i samorządów sposoby zabezpieczenia przed

ekscesami, a w szczególności urządzeń kolejowych i pocztowo – telegraficznych.

4) przeprowadzić konferencję z wybitniejszymi jednostkami terenu i ewentualnie księżmi, reprezentującymi wszystkie warstwy ludności i zobowiązać ich do wpływania uspokajającego na ludność w celu odciążenia jej od wystąpień.

Zobowiązuje przy tym Burmistrza do osobistego kierowania całokształtem prac i zadań mających na celu walkę o utrzymanie bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego.

– Starosta zobowiązuje Burmistrzów do bezwzględnego zorganizowania skutecznej ochrony zakładów użyteczności publicznej, a to gazowni (elektrowni), rzeźni i wodociągów i powołanie do tych działań stróży, woźnych, rzemieślników, robotników oraz zaufanych członków organizacji porządkowych, jak Związku Rezerwistów, Związku Powstańców, Związku Strzeleckiego itp. Zawiadamia też o zleceniu nadzoru nad "ochroną cywilną" organom Policji Państwowej i nakazuje dołożenie starań w podtrzymaniu należytego funkcjonowania młynów, piekarni itp.

– w odrębnym zarządzeniu wzywa też burmistrzów do zabezpieczenia prawidłowego działania urzędów, instytucji i zakładów użyteczności publicznej, jak: gazownia, elektrownia, wodociąg, rzeźnia, większe młyny itp. W związku z brakiem dostatecznej ilości sił policyjnych, poleca burmistrzowi natychmiast zorganizować skuteczną i dostateczną ochronę obiektów jak wyżej z możliwością powołania ludności cywilnej, jako pomocniczej służby bezpieczeństwa.

– Starosta zawiadamia Zarządy Miejskie i Gminne o zorganizowaniu przewozu rezerwistów do Garnizonu w Gnieźnie na trasach: Orchowo – Trzemeszno, Pakość – Gębice – Trzemeszno i Strzelno – Kwieciszewo – Trzemeszno.

– godz. 11.36, Urząd Wojewódzki prosi telegraficznie o stwierdzenie, czy na terenie powiatu nie zostały wywieszone plakaty, względnie mapki z czasów Bolesława Chrobrego, bowiem rozpisują się o tym czasopisma w Rzeszy. Prosi nadto o uzyskanie gazety "Völkischer Beobachter" z dnia 31 sierpnia 1939 roku.

– Zarząd Miejski w Mogilnie telefonicznie zawiadamia Starostę, że takiej gazety ani też mapki w mieście nie ma.

– godz. 21.03, Starosta zawiadamia telefonogramem wszystkich Burmistrzów i Wójtów oraz Komendanta Powiatowego Policji Państwowej, iż dowódca O.P.L.O.K.VIII zarządził maskowanie wszystkich świateł bez wyjątku i wobec tego prosi ich o dopilnowanie, by zarządzenie to było ściśle przestrzegane.

– Starosta przesyła burmistrzom i wójtom, celem wywieszenia w ich urzędach obwieszczenia o obowiązku osobistych świadczeń wojennych o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

– w powołaniu się na powyższe (ustawa z dnia 30 marca 1939 r.) starosta zobowiązuje Zarząd Miejski w Mogilnie o dostarczenie za zapłatą 1 stróża do pilnowania lokomobil i prasy w gospodarstwie p. Gwidomskiego przy ul. Kościuszki, od dnia 1 września aż do odwołania.

– Burmistrz w Mogilnie zawiadamia Starostwo Powiatowe, iż obwieszczenia o stanie wyjątkowym oraz wojennym zostały rozplakatowane o godz. 22.45 (protokoły z tych czynności pozostały w Zarządzie Miejskim).

– Z pisma PKP Odcinek Drogowy Mogilno do Burmistrza dot. kart powołania wynika, że "Bud. A. Narucki St. Zaw. Odc. Drog." jest Komendantem opl Stacji i Kierownikiem Ochrony Kolei, (prawdopodobnie z powołania przez władze PKP).

dokończenie na str. 8

rad, porady

Czarne, bawełniane wyroby dobrze jest od czasu do czasu wypłukać w jasnym piwie.

Paprotki będą ładniejsze jeżeli co jakiś czas podlejemy je odrobiną słabej herbaty. W ogóle rośliny doniczkowe lubią wodę po płukaniu mięsa lub butelek od mleka.

Rozrabiając mąkę z wodą dobrze jest dodać odrobinę soli; zapobiega to tworzeniu się grudek.

Zmatowiałe srebro odzyska połysk po zanurzeniu go w zsiadłym mleku. Nie płukać, wysuszyć i polerować irchową ściereczką.

Okulary nie będą zachodziły mgłą jeśli szkła lekko zwilży się gliceryną z mydłem i przetrze miękką irchą lub ściereczką.

Aby na budyniu nie tworzyła się "skórka" po rozlaniu do salatek należy posypać go cukrem.

Po podlaniu roślin doniczkowych trzeba wylać wodę z podstawki, aby nie hamować dostępu powietrza do korzeni. Nalewanie wody na podwkę dobrze znoszą tylko duże rośliny.

Pasta do podłogi da szczególnie blask jeżeli dodamy do niej resztki świec rozpuszczone w ciepłej wodnej kąpieli. Należy te dwa składniki dokładnie wymieszać.

Nowe szklanki należy przed użyciem wygotować w dobrze osolonej wodzie. Zahartują się i nie będą łatwo pękały.

Aby wywabić plamę z perfum powstałą na kolorowej tkaninie należy pocierać ją czystym spirytusem (uwaga na tkaniny z włókien octanowych). Plamę z perfum na tkaninie białej czyści się 3% wodą utlenioną i natychmiast spłukuje wodą.

Aby wywabić plamę z żywicy naturalnej powstałą na tkaninie wełnianej lub bawełnianej należy posypać ją obficie talkiem po lewej stronie, a po prawej czyścić mieszaniną 3 łyżeczek spirytusu denaturowanego z 1 łyżeczką terpentyny. Tkaniny ze sztucznych włókien nadające się do prania w wodzie (z wyjątkiem jedwabiu anowego) czyści się szmatką zmoczoną mieszaniną spirytusu denaturowanego i terpentyną (w równych ilościach), a następnie zmywa mydlaną wodą i spłukuje.

Kamea, zarówno rzeźbiona w całości jak i naklejana jest bardzo delikatna nie wolno więc jej czyścić szczoteczką, ani pocierać szmatką. Należy nawinąć na zapałkę trochę waty, zamoczyć w spirytusie denaturowanym i delikatnie przecierać. Kameę czyścimy położoną na stole na kilkakrotnie złożonej czystej ściereczce, jest bowiem krucha i podatna na pęknięcia.

Jaspisy osadzone w pierścionku lub broszce czyści się gąbką zwilżoną wodą z dodatkiem octu i bardzo mocno wyżętą. Po wyschnięciu przeciągnąć kilka razy miękką włosianą szczoteczką do zębów i wypolerować irchą.

Kamienie syntetyczne czyści się na sucho przesypując talkiem i pocierając ostrożnie miękką włosianą szczoteczką uważając, aby się nie obłuzowały. Gdyby to jednak nastąpiło wystarczy jedna kropla lakieru do paznokci, aby kamień mocno osadzić z powrotem.

Jeśli wanna jest zmatowiała, nieświeża, jej dno pokrywamy mieszaniną soli i octu w pro-

WYPOŻYCZALNIA SAMOCHODÓW

Rejonowa Kolumna
Transportu Sanitarnego

Mogilno ul. Kościuszki 8
tel. 23-24 godz. 7⁰⁰ - 20⁰⁰

Wypożyczamy samochody:

FSO 1500 - combi - 280 tys. zł. za dobę (w opłacie można przejechać 200 km. za każdy kolejny kilometr 200 zł.), z kierowcą 1950 zł. za km i 37.500 zł. za godzinę pracy pojazdu.

Żuk, Nysa - 330 tys. zł. za dobę (po przejechaniu 200 km. - 200 zł. za każdy następny km.), z kierowcą 2250 zł. za km. i 40 tys. zł. za godzinę pracy pojazdu.

USŁUGI TRANSPORTOWE

w tym:

Przewóz osób chorych bez zlecenia lekarza

USŁUGI MOTORYZACYJNE

Diagnostyka pojazdów

Naprawy i regulacje

ul. Kościuszki 8

tel. 23-24

FABRYKA MASZYN ROLNICZYCH

"AGROMET - MOGILNO"

ul. Przemysłowa 6

Oferuje po atrakcyjnych cenach swoje produkty:

- opryskiwacze polowe 400 l. i 300 l.
- siłowniki powietrzne Ø80, Ø100, Ø125
- skrzynki przekładniowe
- zawory sterujące.

Zakład posiada sklep fabryczny oraz Składowicę Maszyn Rolniczych czynne od godz. 8⁰⁰ do 15⁰⁰

W Składowicy Maszyn oferujemy szeroki asortyment urządzeń niezbędnych w każdym gospodarstwie rolnym. Istnieje możliwość zakupu na indywidualne zamówienie dowolnej maszyny rolniczej.

Ceny konkurencyjne
najniższe w naszym
okręgu.

Skorzystaj z okazji
kupuj tylko u nas.

Informacji i wyjaśnień udziela
Biuro Marketingu
tel. 2264-6 wewn. 293, 268

SERDECZNIE
ZAPRASZAMY

porcji 2:1 i pozostawiamy przez noc. Rano mieszaniną tą szorujemy boki wanny i całość obficie spłukujemy. Można też odświeżyć wannę mieszaniną soli i terpentyny nałożoną na dość miękką szczotkę lub zastosować sól szczawikową.

Lustro często spryskane pianą z kremu do golenia myje się roztworem wody i octu w proporcji 2:1, zwilżając nim kawałek zmietego papieru, poleruje się również papierem.

Gąbki, które po długim używaniu straciły świeżość i kolor, zalewa się octem i odstawia na 24 godz. Płucze się kilkakrotnie ciepłą wodą i

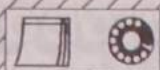
suszy. Inny sposób: gąbkę wkłada się do małego pojemnika, posypuje łyżeczką sody oczyszczonej i zalewa ciepłą wodą. Po 2-3 godzinach gąbkę płucze się i suszy.

Czerwone, pomarszczone dłonie należy moczyć przez 5 min. w misce ciepłej wody z dodatkiem 3 łyżek stołowych soli.

Kąpiel w wannie z dodatkiem kilku garści soli, to relaks i odpoczynek.

Odrobina suchej soli wsypana do butów wchłania pot i utrzymuje skórę obuwi w doskonałym stanie.

Wywiad miesięczny

Dla czytelników "Rozmaitości" z **burmistrzem miasta i gminy Mogilna, panem mgr Stanisławem Laganowskim** rozmawiały Monika Szymańska i Edyta Wolińska – redaktorki Szkoły Podstawowej nr 1

– Od ilu lat "prowadzi" pan nasze miasto?
– Od czerwca 1989 roku.
– Co pan w latach swojej kadencji zdołał zrobić dla naszego miasta i gminy Mogilno?
– Przede wszystkim, udało mi się rozwiązać kilka problemów związanych z ekologią. Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków. Modernizacja polega na wybudowaniu dodatkowych zbiorników, zmianie systemu napowietrzania i podczyszczania ścieków. Za kilka lat wszystkie ścieki będą oczyszczane, nie będzie skażenia wód. Z tym się także wiąże budowa kolektorów, ulice Jagiełły, Rynek, Benedyktyńska, część ulicy Hallera i dalej ulica Padniewska będą podłączone do oczyszczalni. Następny temat to budowa wysypiska śmieci. Zakładamy, że w czerwcu, lipcu, zostanie to wysypisko uruchomione. Ważny problem to rekultywacja Jeziora Mogileńskiego. Pierwszy etap to wydobywanie osadu z części północnej jeziora. Drugi etap to napowietrzanie z tzw. difroksami i systemem destruktorów. Istotną rzeczą jest utrzymanie całej sfery socjalnej miasta, czyli: 9 przedszkoli, biblioteki, domu kultury. Wspomagamy także szkolnictwo. W samym mieście założyliśmy nowe chodniki, jest dużo zieleni. Jesteśmy na etapie ukończenia budowy 50-cio rodzinnego budynku przy ulicy Kasprowicza. To wszystko w mieście. W gminie problem nr 1, to wodociągi. W zeszłym roku wybudowaliśmy je w Dzierżaninie, Kamionku, Marcinkowie, Żabnie, Żabienku, Procyńcu. Chcemy też rozbudować w mieście i gminie telekomunikację.
– Ostatnio w naszym mieście organizuje się bardzo dużo imprez, które służą różnym celom, np: koncert na fundusz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, którego fundusz przeznaczono dzieciom z wadami serca, a także turniej siatkówki, w którym mogileński klub "Sokół" zajął II miejsce. Wiemy, że

pan brał udział w przygotowaniu tych imprez. Imprezy te rozwijają osobowość młodych ludzi. Jak pan ocenia działalność młodzieży w naszym mogileńskim środowisku?

– U młodzieży przeważa pozytywne działanie. A my jesteśmy po to, aby stworzyć jej większe możliwości, odpowiednie warunki do działania. Taki ładny przykład: mogileński "Sokół". Byłem bardzo zadowolony, gdy zobaczyłem 60 dziewcząt, które już w tej chwili mają pozytywne wyniki, nawet wśród konkurentek z miast wojewódzkich. Jest to również jakaś osobista dla mnie satysfakcja, że mają zajęcie, potrafią i reprezentują to miasto pozytywnie na zewnątrz. Wspomagamy klub "Sokół" i nie tylko w działalności sportowej, ale także kulturalnej. Z reguły społeczeństwo ocenia młodzież tak, że widzi wybrki paru młodych ludzi i po tym osądza większość. A tak to nie jest. Uważam, że mogileńska młodzież potrafi pięknie i pożytecznie spędzać czas zabawy nauki i pracy.

– Jest pan burmistrzem miasta i gminy. Kto ma większe problemy miasto, czy gmina? Czy nie lepiej byłoby, gdyby miastem rządził burmistrz a gminą wójt?

– Miasto jest tak zwaną zabudową skoncentrowaną, jest ośrodkiem. Tu wszyscy z terenu gminy, przybywają. Ono jest takim zapleczem usługowo-obserwacyjnym dla rolnictwa, dla całej gminy. Tu jest koncentracja określonego przemysłu, koncentracja usług, zaopatrzenia w środki do produkcji. Tu występuje tzw. cała sfera komórkowa. Wiem, że jest ona niedoinwestowana. To co mówiłem poprzednio przy inwestycjach. Nie wspominałem, że w zasadzie, będzie całe miasto zgazyfikowane. Gdyby porównywać warunki życia na wsi i w mieście, to można by było powiedzieć, że wieś ma gorsze znacznie gorsze. Tam nie ma gazu, w wielu wsiach nie ma wodociągów, nie mówiąc o odprowadzaniu ścieków. Gdyby patrzeć na to z punktu widzenia gospodarza, można powiedzieć, że zarówno miasto jak i wieś są niedoinwestowane. Jednak muszą ze sobą współdziałać.

Składowisko odpadów, wysypisko jest na wsi. Gdyby wieś zakazała składowania, praktycznie Mogilno, nie miałoby gdzie wywozić śmieci. Popatrzmy dalej. Ujęcie wody dla miasta jest we wsi Strzeglin, oczyszczalnia ścieków w Świerkowie. Wsie służą miastu. Miasto też służy wsi. To w mieście sprzedawane są rolne produkty. Więc jest uzależniona od miasta, a miasto od wsi. Nie można tego dzielić. Czuję się gospodarzem jednego i drugiego terenu.

– Jak pan pamięta, młodzież chciała dom kultury z prawdziwego zdarzenia. Czy jest to również w pana planach?

– Nie, na razie takich planów nie mam. Jak wiecie mam pod swoją opieką wiele ośrodków kulturalnych. Niestety nie ma funduszy na ich rozwój. Chciałbym też w swoim mieście mieć taki prawdziwy nowoczesny ośrodek kulturalny. Trzeba umieć wybierać spośród wielu potrzeb te najistotniejsze.

– Jakie ma pan plany na dzisiaj związane z działalnością miasta Mogilna?

– Przede wszystkim dokończyć to, co rozpoczęto. Czyli zakończyć budowę kolektorów sanitarnych, skończyć wysypisko, oddać 50-cio rodzinny budynek komunalny i trzeba pomyśleć o budowie tanich budynków mieszkalnych dla ludzi biednych i bezrobotnych. Wogóle moim marzeniem byłoby, żeby udało się znaleźć kapitał i kapitalistę, który by zainwestował, stworzył dla ludzi miejsca pracy. Bezrobocie staje się bardzo istotnym problemem i o tym muszę pomyśleć zaraz. Ludziom musi być łatwiej żyć, a ja jako gospodarz tego terenu muszę im w tym pomagać.

– Od 1994 roku szkoły mają przejąć lokalne morzawy. Czy polepszy się ich trudna sytuacja?

– Zdaję sobie sprawę z trudnej sytuacji oświaty. Już w chwili obecnej dużo staram się szkołom pomagać, bez urzędowych nakazów i kiedy będę tylko mógł, to zrobię dla nich wszystko, co możliwe.

Na zakończenie pan burmistrz przekazał pozdrowienia dla czytelników gazety.

Serdecznie dziękujemy gospodarzowi naszego miasta i gminy, że w tak napiętym rozkładzie dnia znalazł chwilę czasu dla czytelników.

Do zobaczenia
Monika i Edyta

BALE DOBROCZYNNE...

dokończenie ze str. 5

– Właścicielom sklepów w Mogilnie za hojne obdarowanie fantami przeznaczonymi na loterię.
Ofiarodawców było tak wielu, że trudno wymienić wszystkich z powodu braku miejsca na łamach naszego miesięcznika.
– Zespołowi Pana Jacka Kuranta za bezpłatną muzykę i śpiew, który bawił uczestników balu;
– Panu Janowi Thiede za pełnienie roli "wodzireja" oraz organizowanie konkursów i loterii;
– Personelowi kuchni Szk. Podst. nr 1 za bezinteresowną pracę w przygotowaniu smacznego i dekoracyjnego posiłku.
Bawiono się wesoło i kulturalnie do samego rana. Dzięki całemu łańcuchowi ludzi dobrej woli, którzy bezinteresownie włączyli się w organizację balu, mogliśmy zgromadzić pieniądze, które będą służyły ludziom potrzebującym wsparcia materialnego.
Wszystkim tym, którzy nam pomogli w uzyskaniu dochodu organizatorzy składają serdeczne Bóg zapłać oraz życzą Szczęść Boże w ich dalszej pracy zawodowej i charytatywnej.

Z. D.

Pytanie do Rejonowego Biura Pracy

Jeszcze nie tak dawno słyszeliśmy, że RDP w Mogilnie posiada fundusze na szkolenia i roboty publiczne.

Jak wynika jednak z naszych "nasłuchów" zgłoszone przez Zarząd Gminy Mogilno zapotrzebowanie na 80 pracowników, "przyznano" tylko 30. Czyżby także pieniądze Biura Pracy były przysłowiowymi "gruszkami na wierzbie"?

/BuL/

W przededniu tragicznych dni dokończenie ze str. 6

Dzień 2 września

– Zarząd Miejski w Mogilnie przez "wydzwonienie" zawiadamia społeczeństwo, iż "zarządzeniem Rady Ministrów z dn. 1 IX 1939 r. wprowadzony został stan wyjątkowy i stan wojenny".

– Starosta przesyła Burmistrzom i Wójtom w powiecie celem rozplakatowania następujące ogłoszenie:

a) odezwę Pana Prezydenta R.P.,
b) odezwę Dowódcy Armii,
c) o wojskowych sądach doraźnych nad ludnością cywilną,

d) o straceniu osób uprawiających sabotaż.
Z protokołu powykonawczego wynika, że łącznie rozplakatowano 51 takich obwieszczeń.

– Fr Binder oświadcza na piśmie, że zgadza się na zajęcie ubikacji na 2 rodziny oraz świadczenia.

Dzień 3 września

– Dowódca Kompanii kpt (nazwisko nieczytelne) zwraca się do Zarządu Miejskiego w Mogilnie z prośbą o wydanie jednego radioodbiornika baterijnego z przyborami, na czas postoju tutaj jego oddziału. Odbiornik radiowy został mu wydany.

– Otrzymanie następnych odbiorników radiowych potwierdzają kolejno m.in.:

a) Leon Niewiadomski dla służby przeciwgazowej,
b) Franciszek Ramisch dla służby przeciwpożarowej,

c) S. Fritzkowski dla służby sanitarnej,
d) p. Nowak dla Związku Inwalidów Wojennych,
e) p. Kwieciński – lekarz powiatowy.

– goniec Straży Pożarnej (nazwisko nieczytelne) kwituje odbiór 1 roweru oraz gotówki w kwocie 7,50 zł. za prace wykonane przy robotach wiskowych w Mogilnie.

– Starosta poleca Burmistrzowi rozplakatowanie 10 egz. obwieszczeń o wprowadzeniu postępowania

nia doraźnego, a Burmistrz melduje następnie o wykonaniu tego polecenia.

– godz. 19.30, Kierownik Spółdzielni Mleczarskiej w Mogilnie Fryderyk Wilke zeznał na piśmie, że na żądanie dwóch żołnierzy z bronią wydał celem rozprowadzenia wśród uchodźców 4 funty masła, a na żądanie 2 Junaków około 30 funtów masła. Oświadczył przy tym, że masło to wydał "z chęcią dla uchodźców ze względu na obecną sytuację".

Dzień 4 września

Zarząd Miejski zwraca się do Starostwa o wydanie dla służby opl. 5 sztuk krótkiej broni palnej (browning) z odpowiednią ilością amunicji, a następnie potwierdza odbiór tego uzbrojenia.

Dzień 7 września

– Sołtys Gromady Parlin (podpis nieczytelny), a następnie wiceburmistrz Giezek zaświadcza na piśmie, że ś.p. Jan Wojciechowski udał się służbowo do Mogilna po broń dla obrony gromady Parlin oraz do utrzymania porządku i padł od bomby zrzuconej przez samoloty niemieckie.

– w Zarządzie Miejskim przygotowano druki zaświadczeń o przynależności do Straży Obywatelskiej miasta Mogilna i uprawnieniu do "utrzymywania porządku publicznego w mieście oraz wykonywania wszelkiego rodzaju czynności wykonywanych przez Policję Państwową".

Dzień 8 września

– W Zarządzie Miejskim przygotowano dla Franciszki Posłusznej z Mogilna zezwolenie na używanie jednego roweru damskiego z zastrzeżeniem, że rower ten nie podlega rekwizycji.

Po tym skrótowym przedstawieniu ówczesnej sytuacji, jakże oczywistym jest stwierdzenie, że zarówno władze, jak i powołane przez nie służby oraz całe społeczeństwo, swoją działalnością, stosunkiem do mniejszości niemieckiej i godną postawą nie dały żadnych powodów do późniejszych okrucieństw i zbrodni tutaj poczyniła hitlerowskiego okupanta.

Jerzy Chmielewski

HISTORIA MIASTA MOGILNA

Aż do połowy 17. wieku. Przywilej miejski z roku 1609.

Wiadomości odnoszące się do dziejów miasta w pierwszych wiekach jego istnienia, są szczupłe. Kiedy w roku 1456 wielkopolskie miasta gromadziły najemne wojska na odsiecz Malborkowi, zobowiązano Mogilno do stawienia tylko 2 żołnierzy, podczas kiedy na inne miasta klasztorne jak Krzywin i Trzemeszno nałożono obowiązek uzbrojenia 10. Zachowane księgi chrztów zdają się stwierdzać, że miasto w czasach spokojnych XVI w. liczyło aż do 800 dusz.

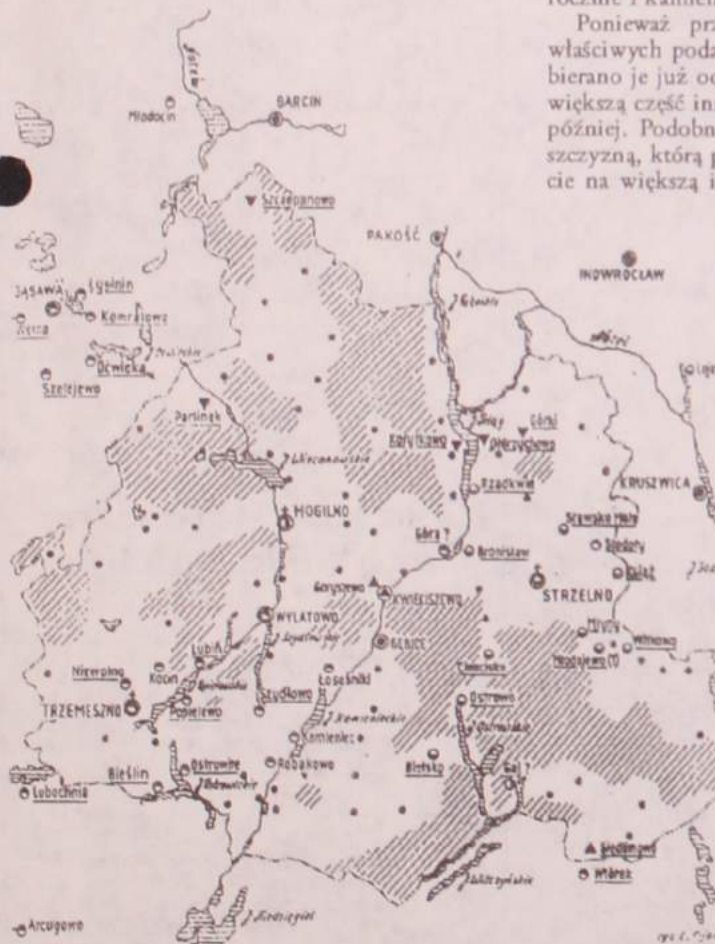
Większość mieszkańców zajmowała się uprawą roli, ale prócz kupców i rzemieślników, wyrabiających niezbędne do życia przedmioty, mieszkali w mieście także tkacze, kołodzieje, ślusarze i bednarze. W roku 1588 miało Mogilno także już także chirurga imieniem Macieja. Klasztor utrzymał się przy rozległych swych posiadłościach; w roku 1580 wymieniają prócz miasta 12 wsi jako własność klasztoru: Wicanowo, Olszę, Chabsko, Strzelce, Wszedzin, Izdby, Żabno, Byszczyce, Padniewo, Wójcin, Gay i Nową Wieś. Opat należał do najznakomitszych dygnitarzy kościelnych w kraju i jak biskupi nosili mitrę i pierścień. Przedział między dostojnymi opatami, a resztą braci stał się z biegiem czasu coraz większy, tak, że w roku 1535 podzielono formalnie dochody klasztoru między opata, a zgromadzenie zakonników, aby ich ochronić przed nadużyciami. Niedługo potem odstąpiono w ogóle od starodawnego zwyczaju, wybierania opata spośród braci zakonnej. Oddawano natomiast godność tę znakomitemu duchownemu świeckiemu, aby przez to zapewnić klasztorowi większe znaczenie i skuteczniejszą pomoc wobec napaści potężnych sąsiadów. Po śmierci opata Marcina Ryłskiego w roku 1550 papież Juliusz II mianował bullą z dnia 11 listopada 1552 biskupa Naturskiego Sebastiana Żydowskiego, sufragana arcybiskupa gnieźnieńskiego, na prośby zakonników opatem "zważywszy, że żaden z zakonników nie jest zdolny do kierowania zakonem i często napastowanym klasztorem jako też do czu-

wania nad jego dobrami". Odtąd pozostała godność opata mogilnickiego urzędem pobocznym dostojników kościoła, którzy naturalnie nie zawsze mogli w klasztorze zamieszkiwać i często sprawy klasztorne przeorowi zgromadzenia powierzać musieli. Zmiana ta w zarządzie klasztoru wpłynęła na losy miasta, że pierwotny stosunek patriarchalny między obywatelstwem, a duchownym jego panem przybierał coraz to więcej cechę urzędową. Wymagania stawiane obywatelom pod względem podatków i innych ciężarów powiększały się wraz z wzrastającymi potrzebami klasztoru, a dostojni księża kościoła nie mieli wyrozumienia dla potrzeb niższych obywateli. Zmiana ta objawiła się wymownie, na początku XVII stulecia całe prawie miasto spłonęło, przy czym stare dokumenta i przywileje stały się pastwą płomieni. Ówczesny zarządca klasztoru, Andrzej Wilczyński, biskup teodozyjski i sufragan gnieźnieński wystawił w kilka lat później na prośbę mieszkańców nowy przywilej z dnia 18 listopada 1609. Chociaż w dokumencie tym zaznaczono, że badania dawniejszego stanu rzeczy poprzedzały jego wystawienie, daje się jednak w rozporządzeniach jego wyraźnie poznać zanik wolności obywatelskiej i zależność od dziedziców, granicząca prawie z chłopskimi stosunkami. Cały dokument daje nam wierny obraz wszystkich ówczesnych stosunków miejskich.

Jako daninę płacono klasztorowi rocznie 16 groszy z każdego gruntu miejskiego i 38 groszy z każdej włóki ziemi ornej. Prócz tego musiał każdy obywatel, uprawiający rolę oddawać z każdej włóki rocznie 30 kur opatowi i 2 kapłony zgromadzeniu. Za każdy ogród poza miastem składano roczny podatek kustoszowi i zakrystianowi kościoła klasztorowego na przyozdobienie ołtarza. Gorzelnicy płacili 24 grosze od garnca, a piwowarzy byli zobowiązani mleć zboże w młynie klasztorowym. Prócz 10 snopa, który trzeba było oddawać klasztorowi i własnym zaprzęgiem do wrot klasztornych odstawiać pobierał proboszcz kościoła parafialnego 1 korzec żyta i tyleż owsa z każdej włóki. Z innych danin w zbożu składanych, wspomina przywilej obowiązek rzemieślników do stawiania rocznie 1 kamienia (= 32 funtów) loju.

Ponieważ przywilej tylko przy wyliczaniu właściwych podatków gruntowych dodaje, że pobierano je już od dawna przypuszczać można, że większą część innych danin ustanowiono dopiero później. Podobnie ma się zapewne rzecz z pańszczyzną, którą przywilej na obywateli, mianowicie na większą ich część, tj. rolników nałożył; i ona wzrosła dopiero z biegiem czasu.

Podług podziału pracy z dawniejszych czasów musieli rolnicy klasztorne grunta orać, po czym zagrodnicy je obsiali, rzemieślnicy i kupcy bronowali. Podczas żniw musieli zagrodnicy zbierać snopki i odnosić je do stodoł. Sprzątanie owsa było obowiązkiem rzemieślników, a odwożenie go do gumien przypadało znowu rolnikom. Podobne obowiązki mieli mieszkańcy do wypełniania na folwarku Strzelce. Dalej musiał obywatel za każdą włokę, jaką posiadał dostawić klasztorowi 6 wozów drzewa z lasu. Chałupnicy mieli prócz tego uciążliwy obowiązek czyszczenia Mogilnicy w pobliżu miasta i utrzymania dróg publicznych w dobrym stanie, do czego reszta obywateli powózki dostawiać obowiązana była. Za wolne używanie pastwiska musieli wreszcie wozić rocznie 3 dni glinę lub piasek.

Kalendarz na 1993 rok

KWIECIEŃ

- 1 C Grażyny, Teodory
- 2 Pt Franciszka, Władysława
- 3 S Ryszarda, Pankracego
- 4 N Izydora, Wichwa
- 5 P Ireny, Wincentego
- 6 W Wilhelma, Celestyny
- 7 Ś Donata, Hermana
- 8 C Dionizego, Januarego
- 9 Pt Marii, Marcelego
- 10 S Michała, Makarego
- 11 N Wielkanoc
- 12 P Juliana, Lubochwa
- 13 W Przemysława, Hermenegilda
- 14 Ś Justyny, Waleriana
- 15 C Anastazji, Bazylego
- 16 Pt Julii, Benedykta
- 17 S Roberta, Rudolfa
- 18 N Bogusławy, Bogusławy
- 19 P Adolfa, Tymona
- 20 W Czesława, Agnieszki
- 21 Ś Feliksa, Anzelma
- 22 C Leona, Łukasza
- 23 Pt Jerzego, Wojciecha
- 24 S Grzegorza, Aleksandra
- 25 N Marka, Jerodawa
- 26 P Marzeny, Klaudiusza
- 27 W Zyty, Teofila
- 28 Ś Pawła, Walerii
- 29 C Piotra, Roberta
- 30 Pt Mariana, Katarzyny

MAJ

- 1 S Święto Pracy, Józefa
- 2 N Ananiasza, Zyzanasa
- 3 P Święto Narodowe
- 4 W Moniki, Floriana
- 5 Ś Ireny, Waldemara
- 6 C Jana, Judyty
- 7 Pt Ludmiły, Gizeli
- 8 S Stanisława, Wiktora
- 9 N Bożydara, Gerasyma
- 10 P Izydora, Antoniny
- 11 W Igi, Franciszki
- 12 Ś Dominika, Pankracego
- 13 C Roberta, Serwacego
- 14 Pt Dobiesława, Bonifacego
- 15 S Zafii, Jana
- 16 N Andrzeja, Jędrzeja
- 17 P Sławomira, Paschalisa
- 18 W Eryka, Aleksandry
- 19 Ś Piotra, Mikołaja
- 20 C Bazylego, Bernardyna
- 21 Pt Wiktora, Kryspina
- 22 S Heleny, Witława
- 23 N Iwony, Dezideriana
- 24 P Joanny, Zuzanny
- 25 W Łucji, Wilhelma
- 26 Ś Dzień Matki
- 27 C Jana, Juliusza
- 28 Pt Jaromira, Augustyna
- 29 S Teodozji, Magdaleny
- 30 N Zielone Świątki
- 31 P Anieli, Petroneli

W UŚCIE ZANOTOWAŁO

MAŁŻEŃSTWA

styczeń, luty 1993

Moskal Sławomir i Kołodziejczak Dorota Renata
Przybyś Artur i Kuryłło Elżbieta Maria
Ozga Sławomir Stanisław i Bogdańska Anna Danuta
Zawodniak Zdzisław i Janus Iwona
Rojek Krzysztof i Foterek Teresa
Madejewski Kazimierz i Sawicka Małgorzata Barbara
Czynsz Wiesław i Tomaszewska Iwona
Walter Paweł Michał i Derdowska Anna
Błaszkiwicz Wojciech i Hark Joanna Izabela
Zieliński Dariusz Józef i Strzemkowski Danuta Iwona
Prussak Janusz Zdzisław i Piątek Iwona Marzena
Furmańczyk Sławomir i Bochen Karina Maria
Kozajda Piotr i Dłutowska Barbara
Pawlaczyk Krzysztof i Grempla Renata Iwona
Domański Sławomir Michał i Zellek Małgorzata
Ukleja Andrzej i Foterek Maria Jolanta
Nowak Piotr i Rychlik Ewa
Kazmierski Waldemar Jan i Mazurkiewicz Anna Ma-
ria
Łykowski Sławomir Marek i Popielska Agnieszka Gra-
żyna
Kozerski Sławomir Marek i Nowaczyk Agnieszka
Lewandowski Bolesław Władysław i Mazurkiewicz
Anna

URODZENIA

styczeń, luty 1993

Pieszczek Łukasz Mieczysław s. Stanisława i Violetty
Rewers Dorota c. Mariana i Elżbiety
Nowicki Michał Amadeusz s. Wiesława i Agnieszki
Figurski Zbigniew Bogdan s. Jerzego i Emilii
Żrałka Mikołaj s. Andrzeja i Janiny
Ciesielski Mateusz s. Macieja i Magdaleny
Matuszyńska Karolina c. Dariusza i Beaty
Kurant Sandra Ewa c. Waldemara i Beaty
Winkiel Natalia c. Józefa i Iwony
Winkiel Natalia c. Józefa i Iwony
Szyska Marek s. Stanisława i Marianny
Furmańczyk Adrian Mateusz s. Zbigniewa i Małgorza-
ty
Marczewska Monika Jagoda c. Marka i Grażyny
Światlak Jakub s. Dariusza i Małgorzaty
Szajda Szymon s. Piotra i Anny
Kowal Sławomir Marcin s. Stefana i Haliny
Kutaś Przemysław s. Krzysztofa i Agnieszki
Śniegowski Jakub s. Olgierda i Beaty
Przybyłski Łukasz Stanisław s. Jana i Małgorzaty
Smorczyńska Paulina c. Tadeusza i Haliny
Diupero Aleksandra Maria c. Błażeja i Ireny
Stachowiak Przemysław Adam s. Romana i Anny
Rutkowski Adrian Adam s. Jana i Anny
Wojciechowski Jakub s. Grzegorza i Janiny
Gajda Kamila Anna c. Krzysztofa i Bogumiły
Ryczkowski Adam Andrzej s. Andrzeja i Anny

Pokorska Michalina c. Tadeusza i Ewy
Tomczak Mariusz Andrzej s. Piotra i Lucyny
Dąbrowska Daria Weronika c. Jarosława i Barbary
Walkowski Radosław Przemysław s. Lucjana i Bogusła-
wy
Wojtkowiak Tomasz s. Mirosława i Teresy
Nowak Adrian Łukasz s. Dariusza i Anny
Morkowski Miłosz Mateusz s. Mariusza i Lili
Biel Arkadiusz Krzysztof s. Tomasza i Grażyny
Kozak Norbert Jan s. Krzysztofa i Marioli
Szymański Błażej Przemysław s. Andrzeja i Wiesławy
Nowak Laura Małgorzata c. Marka i Marii
Witczak Adrian Józef s. Tomasza i Doroty
Graczyk Magdalena Maria c. Krzysztofa i Elżbiety
Michalski Daniel s. Tomasza i Katarzyny
Łączny Daniel s. Rajmunda i Jolanty
Holak Krzysztof s. Bogusława i Emilii
Kośmicka Katarzyna Magdalena c. Ryszarda i Wandy
Leśny Maciej Władysław s. Józefa i Krystyny

ZGONY

styczeń, luty 1993

Nowak Józef – Twierdziń
Wróblewski Władysław – Wieniec
Sieja Jan – Dębno
Kasprowicz Helena – Kamionek
Nowak Wiktoria – Kwieciszewo
Adamska Maria – Mogilno
Mróz Ryszard – Mogilno
Kozłowska Monika – Mogilno
Zdunek Stefan – Skrzyszewo
Łabuszyński Antoni – Dąbrówka
Baran Michał – Mogilno
Niedziela Jerzy Roman – Mogilno
Gajewska Regina Maria – Mogilno
Sekulska Kazimiera – Mogilno
Ostrowski Leon – Niestronno
Polacka Zofia – Mogilno
Sroczyńska Cecylia – Mogilno
Zieliński Bernard Stanisław – Mogilno
Krzyżanowska Wiktoria – Mogilno
Gładych Edmund – Wylatowo
Nikodem Stefania – Mogilno
Linke Franciszka – Mogilno
Laks Edmund – Mogilno
Wróbel Tadeusz – Wiczanowo
Wojtal Marianna – Głębozec
Szczerba Leszek Stefan – Gozdanin
Kropaczewska Helena – Gębice
Spychalski Ireneusz Władysław – Mogilno
Tomczyk Władysław – Mogilno
Siemczyk Roman – Mogilno
Kinowska Pelagia – Mogilno
Bukowska Bernadeta – Mogilno
Bresch Leon – Szydłówek
Fręchowicz Leopold – Padniewko
Malińska Irena – Mogilno
Mądra Henryka Walentyna – Kwieciszewo
Karpińska Krystyna – Mogilno

Co, gdzie, kiedy

Najważniejsze telefony:

Pogotowie Ratunkowe – 99
Straż Pożarna – 98
Policja – 97
Pogotowie Gazowe – 27-21
Pogotowie Energetyczne – 22-90
Pogotowie Wodociągowe – 24-32
Burmistrz MiG Mogilno – 25-52 lub 22-11
do 22-16 w. 234
Z-ca burmistrza – 22-11 do 22-16 w. 235
Sekretarz gminy – 22-11 do 22-16 w. 241
Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Przemysłu i
Handlu – 22-11 do 22-16 w. 232
Naczelnik Wydziału Spraw Obywatel-
skich – 22-11 do 22-16 w. 240
Naczelnik Wydziału Gospodarki Przestrzen-
nej, Ochrony Środowiska i Komunika-
cji 22-11 do 22-16 w. 252
Burmistrz, zastępca burmistrza oraz naczelnicy
wydziałów przyjmują interesantów w każdy
wtorek w godz. od 7.30 do 17.00
Rejonowa Biblioteka Publiczna w Mogilnie ul.
Narutowicza 1 czynna:
Czytelnia i wypożyczalnia książek popular-
no-naukowych pon., wt., czw. od 8.00 do
17.00, śr., pt. 8.00 do 15.00, sob. 8.00 do
12.00
Wypożyczalnia dla dorosłych i młodzieży, Pl.
Wolności 21 pon., wt., czw., pt. 8.00 do
18.00, śr. 8.00 do 15.00, sob. 8.00 do 14.00
Oddział dla dzieci pon., wt., czw., pt. 8.00 do
17.00, śr. 8.00 do 15.00, sob. 8.00 do 14.00.

Sklep Wielobranżowy ARDOM

Mogilno
Plac Wolności 22
(w podwórzu)

POLECA:

- duży asortyment tapet krajowych i zagranicznych
- tkaniny sukiennicze
- żaluzje okienne (aluminiowe)
- drzwi harmonijkowe
- okleiny meblowe samoprzylepne

**Sprzedaż detaliczna
Ceny konkurencyjne**

NIE PRZEGAP SWEJ SZANSY !

Firma Produkcyjno - Handlowo - Usługowa

POLECA
POLECA

TENIMAR

Mogilno

ul. Jagiełły 7

- usługi fotograficzne:
zdjęcia portretowe, do
legitymacji, dowodów osobistych,
paszportów itp.
UWAGA! Tylko trzy minuty
czekasz na efekt.
Videofilmowanie, wywoływanie
filmów, wykonywanie odbitek.
- sprzęt i materiały fotograficzne
- albumy do zdjęć, koszule,
baterie.

ul. Sienkiewicza 32

- przewody
- wtyki
- redukcje
- złącza
- nietypowe połączenia do
sprzętu AUDIO - VIDEO

REDAKTOR NACZELNY: Leszek Bukowski

WYDAWCA: Rada Miejska w Mogilnie

ADRES REDAKCJI: Urząd Miasta i Gminy w
Mogilnie, ul. Narutowicza 1, tel. 25-52

REDAGUJE KOLEGIUM W SKŁADZIE:

Przemysław Majcherkiewicz, Grzegorz Roczek,
Leszek Bukowski.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

SKŁAD, ŁAMANIE I OPR. TECHN: F-ma Poligraf
Mogilno, tel. 15-01

DRUK: Drukarnia "Polgal" Inowrocław tel. 70-542